LAISVES KOVOS METAI

DARBININKAS

LIII NR. 7 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY 26, 1968 916 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Amerika tebēra susijaudinusi dēl laivo atidavimo

Suprantama, kad Maskvai laivas buvo naudingas kaip ir kitados lėktuvas U-2. Tačiau nesuprantama, kodėl jis taip pigiai buvo įduotas į priešo rankas

Amerikos eilinis pilietis ir Kongreso narys tebėra susijaudinę dėl žinios, kad **sausio 23 šiaurės Korejos 4 sargybiniai laivai, Sovietų gamybos, apsupo Amerikos žvalgybinį laivą 'Pueblo' ir nusivarė į š. Korejos uostą Wonsan.**

Pagal Amerikos oficialų pranešimą "Pueblo" yra žvalgybinis laivas su specialiais elektroniniais įtaisais. Laivas nebuvo ginkluotas ir ginkluoto pasipriešinimo nerodė, kai jį apsupo apie 25 mylios nuo kranto, taigi tarptautiniuose vandenyse. Įgulos jame 83 asmens.

Š. Korejos pranešimas kalba apie "šnipų" laivo įsibrovimą į teritorinius vandenis.

Kongrese susijaudinimą ramino sen. Mansfieldas: esą vyriausybė pareikš atitinkamą protestą... N. Y. Times vedamajame ragino nepasiduoti jausmam, reikalą ištirti ir likviduoti diplomatinėm priemonėm, kad nebūtų didinamas karas. Tačiau laikraštis sako, kad **pilietis turi būti painformuotas, kodėl tokis laivas siunčiamas į misiją be apsaugos; kodėl jis taip pigiai buvo atiduotas į priešo rankas.**

O abejones ir įtarimus sukelia pats oficialus pranešimas, kuris sako, kad tokis **laivas su paslaptim nebuvo nei ginkluotas, nei apsaugos lydimas, nei nesigynė, nei pagalbos nesišaukė.** O buvo laiko tokiai pagalbai. Pagal oficialų pranešimą pirmas Š. Korejos laivas prisiartino prie "Pueblo" 10 val., kiti trys atvyko tik po valandos. Ryšys su laivu buvo palaikomas iki 11:45 val.

Pentagono žmonių buvo priminta, kad tik 1812 metais Amerikos laivo kapitonas atidavė laivą be kovos ir buvo teisiamas. Prisiminta ir tai, kad panašios paskirties laivas "Liberty" buvo Izraelio pernai birželio mėn. sutorpeduotas. Tada, gal būt, Izraelis nenorėjo, kad "Liberty" per daug žinotų; dabar tarpininkaujant korejiečiam Maskva panoro daugiau žinoti apie Amerikos žvalgybos įtaisus.

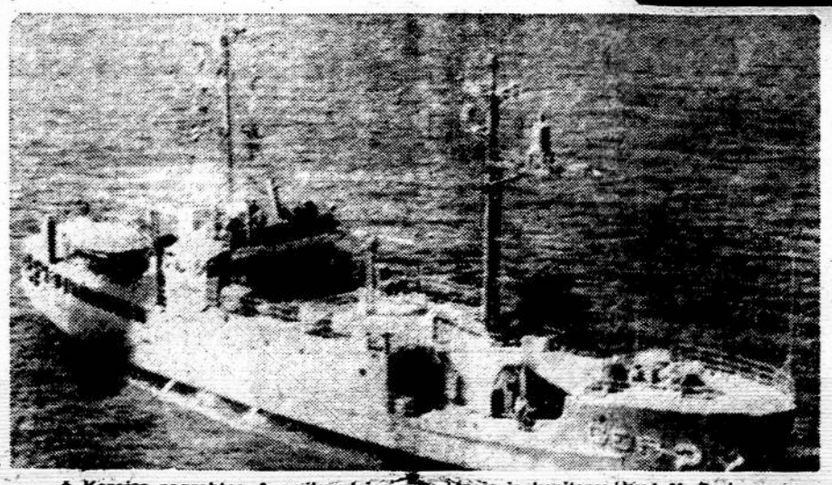

Š. Korejos pagrobtas Amerikos laivas "Pueblo" ir jo kapitonas Lloyd M. Bucher

— **Anglijos** min. pirmininko Wilsono ir Sovietų pirmininko Kosygino sausio 24 komunikate nieko nėra, kas patvirtintų Wilsono ankstesnį pareiškimą,

Amerikos reikalavimus atmetė

Amerikos reikalavimą grąžinti laivą "Pueblo" Š. Korėja sausio 24 atmetė.

Maskva sausio 24 atsisakė tarpininkauti dėl laivo grąžinimo, nors atstovas Thompsonas pats buvo nuvykęs pas viceministerį Kuznecovą.

Amerikos lėktuvnešiui "Enterprise" ir keturiem laivam naikintuvam su 90 lėktuvų įsakyta užimti poziciją prie Pietų Korejos, iš kur tik kelios minutės kelio lėktuvui į Wonsan uostą.

Š. Korejos radijas sausio 24 paskelbė "Pueblo" kapitono Lloyd M. Bucher prisipažinimą, kad esą laivas gavęs įsakymą šnipinėti Sovietų Sąjungos rytines sritis; kad laivas buvęs Š. Korejos teritoriniuose vandenyse. Pentagonas tą skelbimą atmetė kaip begėdišką propagandą.

Kongrese persveria pasisakymai — palaukti, viską ištirti, tik tada reaguoti. Visuomenėje plinta įtarimas, kad laivas buvo išduotas, kaip buvo savo laiku išduotas lėktuvo U-2 skridimas.

Karinio konflikto nelaukiama, ir dėl to Korejos ir Maskvos komunistai toki griežti ir narsūs.

— **Sueso kanalą** sausio 27 atidarys 15 laivų.

— **Prezidento prašymas** sumažinti keliones į užsienius neranda atgarsio: sausio mėn. 900 pasų prašymų per dieną, pereitais metais šiuo metu buvo 830 prašymų.

— **New Yorko arkivyskupija** paskelbė vajų labdaros reikalam kovo 24 — balandžio 3. Siekia surinkti 3, 850,000, pernai surinko 3,557,000.

Sovietų sveikatos ministeris Petrovskis pasisakė prieš širdies transplantacijos operacijas. Girdi, ir Sovietų chirurgam tai nebūtų sunku, bet nesą garantijos, kad širdies prigydymas pasiseks.

— **Grenlandijoje,** kur nukrito bombonešis su vandenilinėm bombom, pastebėtas radijavimas. Daroma išvada, kad bombos nebus nuskendusios, o tokiu atveju bus lengviau jas surasti. Vienas tokis lėktuvas B-52 atsieina 10 mil.

— **Ambasadorius Goldbergas** — pakartotinai rašo N. Y. Post — pasitrauksiąs iš pareigų. Jis esąs tarp aukštųjų pareigūnų vienintelis "balandis".

— **Š. Vietnamo** komunistų partijos vadai skelbė, kaip rašo Newsweek, kad Amerikos lakūnai belaisviai, kurių yra 200, bus paleisti, kai Amerika sumokės už padarytus nuostolius. McNamara vertino, kad nuo 1965 iki 1967 bombos pridarė nuostolių už 320 mil. Numušti Amerikos lėktuvai Š. Vietname 767 atsieina 2 bil.

PRANCŪZIJOJE — su komunistais nepakeliui

Prancūzijos socialistai rado, kad su komunistais nebus pakeliui ateityje. O 1965 rinkimam buvo atgaivinę bendrą frontą su komunistais prieš de Gaulle. Bet komunistai priešingi Europos ūkinei bendruomenei, priešingi Anglijai joje, priešingi Prancūzijos prezidentinei sistemai. Dėl to socialistų vadas Mitterrand atsisakė dabar svarstyti koalicijos su komunistais reikalą.

— **Danijoje** sausio 23 rinkimuose pralaimėjo socialistai, kurie lig šiol valdė per 15 metų. Pralaimėjo dėl kylančių kainų ir mokesčių, dėl augančio nedarbo.

— **Paryžiuje** sausio 23 prasidėjo Vokietijos ir Jugoslavijos derybos dėl diplomatinių ryšių atnaujinimo. Jie buvo nutraukti 1957, kai Jugoslavija pripažino rytų Vokietiją.

— **Atstovų Rūmuose** prezidento siekimas pakelti mokesčius 10 proc. sutinka to paties W. D. Mills, darbų tvarkos komiteto pirmininko, pasipriešinimą.

DĖL VIETNAMO SKIRTUMAI SUMAŽĖJO — kokiu būdu?

Maskvoje Anglijos min. pirmin. Wilsonas po pasikalbėjimo su Kosyginu sausio 23 aiškino, kad **nuomonių skirtumas dėl Vietnamo sumažėjęs** .... Ką tai reiškia, jis nepasakė. Tai galima spėti iš spaudos. N. Y. Post sausio 23 pranešė, o N. Y. Times sausio 24 vedamajame patvirtino, kad **prezidentas LBJ viešai neskelbęs, bet š. Vietnamui pranešęs savo nuolaidas dėl š. Vietnamo bombardavimo sustabdymo.** Esą Amerika sustabdys, jei š. Vietnamas, tuo sustabdymu naudodamasis, nedidins infiltracijos į P. Vietnamą, t.y. jei kariuomenę ir medžiagas į P. Vietnamą siųs tokiu tempu kaip dabar. Savo ruožtu LBJ pažadėjęs sustabdyti visai amerikiečių siuntimą į P. Vietnamą, t.y. numatyti 25,000 nebus pasiųsti.

Ši informacija paaiškina, kokio turinio turėjo būti tas LBJ laiškas, kurį Thompsonas perdavė Kosyginui.

Š. Vietnamo visi pareiškimai lig šiol buvo griežti: Amerika turi sustabdyti bombardavimą besąlygiškai ir galutinai, o taip pat turi atitraukti savo kariuomenę iš Vietnamo. Valstybės sekr. Rusk sausio 23 pareiškė viltį: esą š. Vietnamo reikalavimai nereiškia, jog tai "galutinis žodis".

"Galutinis žodis", reikia suprasti, bus tartas Maskvoje.

Šiaurės teroras pietuose

Pietų Korejos sostinę Seoul sausio 21 aplankė 31 š. Korejos teroristas. Jie prisiartino prie prezidento rūmų per 500 jardų, bet susidūrė su policija. Penki buvo nukauti, vienas suimtas, kiti paspruko, 7 policininkai taip pat nukauti. Suimtasis paaiškino, kad jie turėjo nužudyti P. Korejos prezidentą Park ir kitus vyriausybės narius.

Tokio masto teroristinis veiksmas buvo pirmas nuo 1953, kada buvo pasirašyta sutartis, nors, valstybės departamento aiškinimu, 1967 buvo pasienio incidentų per 700. Manoma, kad su pavasariu bus sustiprintas teroristinis veikimas P. Korejoje. Tuo norima, kad karinės jėgos būtų atitrauktos iš Vietnamo.

— **Respublikonų 8 senatoriai** televizijoje kritikavo prez. LBJ sausio 17 kalbą ir kaltino vyriausybę, kad Vietname vadinamas graudualizmas karą tik uždelsia, o viduje neveiklumas plečia nusikaltimus ir riaušias gatvėse.

Ar nusikaltimas yra deginti korteles?

Klausimas sausio 24 atsidūrė vyr. teisme. Jo kelias iki vyr. teismo buvo tokis:

Bostono universiteto studentas O'Brien sudegino savo kortelę. Bostono teismas 1966 kovo mėn. jį pripažino kaltą ir skyrė nuo 30 dienų iki 4 metų kalėjimo lygtinai. Apeliacinis teismas pripažino, kad jis nenusikalto tuo, kuo jis buvo kaltintas. Esą kortelės deginimas buvo "simbolinė kalba", o kalbos laisvę garantuoja konstitucija. Bet pripažino jį kaltą, kad jis kortelės neturi, o įstatymas reikalauja ją turėti visada su savim.

Vyr. teisme studento advokatas kartojo tą pačią teoriją, kad tai "simbolinė kalba". Tik vyr. teismo teisėjai nebuvo linkę laikyti tai kalba. Teismo pirmininkas Warren paklausė advokatą, ar jis laikys "simboline kalba" ir tada, kai kareivis kovos lauke laužys šautuvą, tuo karių akivaizdoje reikšdamas savo nusistatymą prieš karą? Teisėjas Abbe Fortas samprotavo: "Kai kas gali galvoti, kad tai bus jo "nesutikimo" forma, jei jis paleis akmenį į Baltųjų Rūmų langą".

Dearborn, Mich., policija surengė moterim 6 valandų kursus, kad išmokytų kaip vartoti ginklus savisaugai. Tokius kursus surengė ir Kansas City.

Sicilijoje po 4 dienų 32 smėgių 40,000 liko benamiai.

SOVIETAI ir doleris

Sovietai prekyboje su užsienio firmom Japonijoje siūlė, kad už sovietų prekes japonai mokėtų vakarų Vokietijos markėm, ne doleriais. Japonai atsakė — ne. Tai buvo sovietinis triukas demonstruoti prieš dolerį.

— **Izraelis ir Egiptas** pasikeitė belaisviais. Izraelis grąžino 4,481, Egiptas 10.

ŽENKLAI PRIEŠ DERYBAS?

Komunistų strategija: stiprinti karą ir reikalavimus. Amerikos: stiprinti nuolaidas, šauktis į tarpininkus

Apie derybas dėl Vietnamo tik ir kalbama. Derybos iš tikrųjų eina: derėjosi LBJ su Kosyginu; derasi Wilsonas su Kosyginu dėl Vietnamo. J. Alsop (Intern. Herald Tribune sausio 20-21) įspėja, kad "didžiausia rizika Vietname prasidės, kai taikos derybos priartės. O tas laikas jau artėja". Tai esą matyt iš Vietnamo "išlaisvinimo fronto" instrukcijų, patekusių į amerikiečių rankas.

Kokios rizikos?

1. Koalicijos pažadas. Instrukcijose kalbama apie galimą taiką "koalicijos" keliu; koalicija tarp komunistų ir P. Vietnamo vyriausybės nurodoma kaip galima, kontroliuojant svarbiausias pareigas "išlaisvinimo frontui". Šitas komunistų kalbamas Koalicijos pažadas, drauge su "idiotiškais debatais šiame krašte" — sako Alsopas — kaip matyti iš prezidento Thieu kalbos, ten kelia paniką, kad Amerika išduos...

Alsopas pasisako, kaip ir Thieu, kad "jei J. V. vyriausybė bus išmintinga, tai derybas dėl koalicijos paliks griežtai P. Vietnamo vyriausybei". Tai ne Amerikos reikalas.

2. Karo veiksmų sustiprinimas — tai kitas pavojus prieš derybas ar prieš derybų manevrus, Alsopo manymu. Ir šis karo stiprinimas jau reiškiasi. Panašiai, kaip buvo Korejoje. "Korejoje, pavyzdžiui, didžiausia Kinijos — šiaurės Korejos ofenzyva buvo mėnesį prieš paliaubas galutinai pasirašant. Tikėdama, kad paliaubų sienos bus pakeistos keliom myliom, ar kad prezidentas Eisenhoweris pakeis savo nusistatymą neišduoti kinų belaisvių, kurie nenori grįžti, komunistų aukštoji vadovybė pylė žmonių gyvybes kaip vandenį".

Pavojus, mano Alsopas, čia ne tas, kad P. Vietname bus sustiprintas karas, bet kad karas gali būti išplėstas į Laosą. O tai, ko Alsopas baiminosi, jau iš tiesų įvyko: Laose š. Vietnamas laimėjo ir žygiuoja pirmyn pro Laosą į P. Vietnamą. Išplėtė dar daugiau: teroristiniai veiksmai P. Korejoje, net ir Amerikos laivo pagrobimas — visi tie veiksmai yra suderinti ir veikia ta pačia kryptimi — rodyti, kad priešininkas esąs "popierinis tigras".

Karo priešininkai "pacifistai" kalba prieš karo "escalation". Bet kada tas "escalation" vykdomas komunistų, "pacifistai" neprotestuoja.

3. Kaina ne už taiką, bet už derybas. Tikrasis atsakymas — mano Alsopas — į komunistų karinius veiksmus būtų pašaukti rezervus ir smogti gal į šiaurės Vietnamo pietinį kampą, kuris yra jautriausias. Bet čia yra pavojus, kad politinis spaudimas privers prezidentą LBJ sumokėti brangią kainą ne už taiką, bet tik už tai, kad būtų kalbamasi. Ta kaina — tai bombardavimo sustabdymas. Diskusijose dėl bombardavimo esąs paleidžiamas iš akių faktas, kad tas bombardavimas š. Vietname pririša bent 700,000 žmonių — apsaugos, kelių, tiltų atstatymo reikalam. Bombardavimo sustabdymas duotų Hanoi 500,000 žmonių, kuriuos galėtų pasiųsti į P. Vietnamą.

Ar tokią kainą LBJ sumokės? Pagal šios dienos žinias prez. LBJ pažadėjęs net toliau eiti: sustabdyti amerikiečių tekėjimą į P. Vietnamą, bet neliesti komunistų tekėjimo iš šiaurės į pietus. Kažkaip sunku patikėti tokia informacija. Norėtum manyti, kad ji tėra "wishfull thinking" tos spaudos, kuri to taip norėtų.

Mirė režisierius Ipolitas Tvirbutas

Hartforde sausio 24 mirė Ipolitas Tvirbutas, dramos aktorius ir režisierius. Laidojamas šeštadienį.

I. Tvirbutas gimė 1899 rugpiūčio 10 Petrapilyje. Tėvas, gydytojas, norėjo, kad sūnus eitų tėvo pėdom. Bet jis, baigęs gimnaziją, pasirinko dramos studiją. Lietuvon grįžo 1922. Nuo 1924 Lietuvos dramoje pradėjo darbą, vaidindamas Hauptmanno Hanelėje ir sukūrė per 70 rolių Kauno, nuo 1931 Siaulių ir nuo 1935 Klaipėdos teatruose. Klaipėdoje leidosi ir į režisūrą.

Vokietijoje, Kaselyje, 1944 įsteigė lietuvių dramos studiją; režisūros lietuviškiem spektakliam ėmėsi ir Amerikoje, kurią pasiekė tik 1956. Sveikata susilpo jau Vokietijoje ir teko gydytis Vokietijoje bei Šveicarijoje. Nesveikata privertė jį nutraukti dramos darbus Amerikoje jau nuo 1960.

Ipolitas Tvirbutas

AMERIKOS SPAUDA daugiau prabilo

Chr. Sc. Monitor sausio 25 plačiai informavo, kiek kuri komunistinė valstybė remia šiaurės Vietnamą. Daugiausia ir naujausių ginklų Sovietai pristato paskutiniu laiku ir nenutrūkstamai treniruoja š. Vietnamo technikus naujiem ginklam.

N. Y. Times sausio 25 neslepia, kad Sovietai kursto š. Korėją stiprinti pasienio incidentus ir teroristinį veikimą prieš P. Korėją.

Papildomai apie min. Balučio mirtį ir laidotuves

Didžiosios Britanijos vyriausybei apie min. B. K. Balučio mirtį buvo pranešta oficialia pasiuntinybės patarėjo V. Balicko nota, adresuota D. Britanijos užsienių reikalų ministeriui. Notai įteikti, V. Baliocką priėmė užs. reik. m-jos (Foreign Office) šiaurės departamento viršininkas Howard Smith, sausio 1, Naujų Metų dieną. Notoje nurodyta, kad min. Balučiui mirus, Lietuvos pasiuntinybės vadovavimą, kaip chargė d'affaires, perėmė pas. patarėjas Vincas Balickas.

Žiniom apie min. Balučio testamentą ir laidotuves papildyti bei patikslinti, pažymima, kad:

1. Min. Balutis savo testamento vykdymą yra pavedęs advokatų firmai, tokį patarnavimą gerai atlikusiai Latvijos pasiuntinio Zarinio mirties atveju. Įstatymo numatyta tvarka, kaip vienas iš patikėtinių testamentui vykdyti, šalia advokatų, yra numatytas Petras Varkala. Pasiuntinybės priklausinių valdymas esamose aplinkybėse turėjo būti vykdomas pasiuntinio asmeniniu titulu. Ši funkcija testamente yra pavesta pasiuntinybės patarėjui V. Balickui. Asmeninis min. Balučio nuosavybės dalykai paskirstyti kitiems testamento nurodytiems asmenims.

2. Min. B. K. Balutis mirė gruodžio 30 d. rytą, 3 val. 45 min., ką tik, tą naktį, baigęs gyventi 88 metus. Paskutinės (rugsėjo mėnesį prasidėjusios) ligos metu jis buvo prižiūrimas Sir Ronald Bodley Scott, vieno iš asmeninių karalienės gydytojų. Pastarąsias tris savaites ligonis buvo slaugomas St. Bartolomews ligoninėje, Londono miesto centre. Nors fiziškai ir tolydžio silpnėdamas, Balutis iki galo buvo šviesaus proto ir išlaikė pilną sąmonę.

3. Laidotuvių reikalus tvarkė pas. patarėjas V. Balickas. Viešosios laidotuvių eigos vadovavime jį, staiga ištiktą influenzos ir dvi dienas negalėjusį išeiti iš namų, rūpestingai ir tiksliai pavadavo P. Varkala.

4. Min. B. K. Balutis yra palaidotas Londono Šv. Patriko kapinėse, lietuvių tos turiname skyriuje. Paskutinės laidotuvių apeigos buvo šių kapinių koplyčioje. Dėl šalčio apeigos čia turėjo būti sutrumpintos iki minimumo, tad atsisveikinimo žodžius tarė tik Lietuvos diplomatijos šefas min. S. Lozoraitis, pasiunt. patarėjas V. Balickas, Estijos pasiuntinys Torma, Latvijos — T. Ozolinš, ALT pirm. A. Rudis, Am. Lietuvių Tautinės S-gos ir Korp! Neo-Lithuania atstovas E. Bartkus, Anglijos lietuvių vardu J. Vilčinskas, Skotijos lietuvių vardu prel. J. Gutauskas. Atsisveikinimas buvo užbaigtas Lietuvos himnu.

B. K. Balutis 1922 m. Kaune, kai buvo užsienių reikalų ministerijos politikos departamento direktorius.

5. Vykdant lietuvių visuomenės pageidavimą, velionis sausio 3-4 buvo pašarvotas Lietuvos pasiuntinybėje. Sausio 5 buvo apeigos Londono lietuvių parapijos šv. Kazimiero bažnyčioje. Apeigoms vadovavo prelatas J. Gutauskas, asistuojamas penkių kunigų. Nors ir darbo dieną, apeigose dalyvių buvo kaip didžiausiose iškilmėse.

6. Vieši, pasiuntinybės pateikti, pranešimai apie min. Balučio mirtį buvo paskelbti Daily Telegraph ir Times dienraščiuose. Vykdant velionies iš anksto pareikštą valią, pranešimuose buvo pažymėta "No flowers, please". Karstas, tačiau, skendėjo gėlėse.

Po laidotuvių apeigų, iš užsienių atvykusieji svečiai ir vietiniai lietuviai visuomeniniu kai buvo priimti Lietuvos pasiuntinybėje. (Elta)

VLIKO IR DIPLOMATŲ MEMORANDUMAS

Sausio 17 Vliko valdyba patvirtino laisvojo pasaulio vyriausybėms įteikti numatyto memorandumo tekstą. Politinės lietuvių konferencijos (Washingtone, 1967 spalio 21-22) nutarimu, tai bus bendras Lietuvos diplomatijos Tarnybos ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto memorandumas. Lydimuosius laiškus (anglų, ispanų, prancūzų ar vokiečių kalba rašomus) pasirašys L. Dipl. šefas min. S. Lozoraitis ir Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas. Jie bus adresuojami vyriausybių galvoms. Rengiamas atitinkamas memorandumo kopijų kiekis skleisti tarp įvairių kraštų parlamentarų, spaudos atstovų ir kitų įtakingų visuomenininkų. Vyriausybėms memorandumą įteiks Lietuvos diplomatinės atstovybės, o kraštuose, kur jų nėra, — Vliko atstovybės arba Lietuvių Bendruomenės ar atitinkamų organizacijų vadovybės. Valstybių, kuriose lietuvių nėra, vyriausybėms memorandumas bus siunčiamas kitais atitinkamais keliais. Memorandumo kopijoms visuomenėse skleisti kviečiamos į talką lietuvių organizacijos. Ši talka vykdytina ne tik sukaktuvinį vasario mėnesį, bet ir per ištisus 1968 Lietuvos Laisvės Kovos Metus.

Vliko valdyba parengė pavyzdį Vasario 16 minėjimuose priimti numatomoms rezoliucijoms. Pavyzdys siuntinėjamas minėjimus rengiančioms organizacijoms, kaip pagalbinė priemonė, pasinaudotina rengėjų nuožiūra.

Netrukus bus parengti ir projektai peticijų laisvųjų valstybių galvoms Lietuvos nepriklausomybės reikalu. Tas peticijas pasirašyti numatyta pakviesti įžymius atitinkamų kraštų asmenis — gubernatorius, aukštuosius dvasininkus, mokslininkus, kultūrininkus, publicistus ir kt. Suorganizuoti tokias peticijas bus vienas iš svarbiųjų šiais metais lietuviam laisvėje atliktinų uždavinių. (Elta)

Sunku slidininkams plaukti prieš srovę — kopti į kalną. Nuotr. V. Maželio

SPAUDA

Visur bus laisvė—daryk ką nori

Liberalizmo žodis populiarus. Verstas iš lotyniško jis reiškia laisvę. Žodžio laisvė, spaudos laisvė, tikėjimo laisvė ir t.t. priskiriamos prie pilietinių dorybių ir teisių. Jos garantuojamos įstatymais.

Tačiau liberalizmo žodis populiarėja ir savo išsigimimu— laisvės pavertimu anarchija. Pereitą kartą šiame laikraštyje buvo suminėta, kaip prieš tą išsigimimą kelia balsą tikrieji liberalai (Kennanas).

Atstovų Rūmų pirmininkas John McCormack sausio 22 kėlė balsą prieš kitą laisvės piktnaudojimą — prieš laisvę viešosios informacijos priemonėm garsinti kriminalistus, įstatymų laužytojus, prieš tos laisvės suvaržymą garsinti herojinius darbus. Kortelių degintojai, demonstrantai — sakė McCormack — įstatymų laužytojai spaudoje, televizijoje susilaukia garsios reklamos, bet jos žymiai mažiau susilaukia herojai. Televizijos vakarinės programos didžia dalim skiriamos kriminaliniam sensacionalizmui.

(Nepasakė, kad tokį sensacionalizmą globoja ir vyr. teismo sprendimai — už laisvę pornografijai).

Čia bus vietoje priminti dar vieną pavyzdį iš amerikinės spaudos praktikos: gausiai buvo atvaizduotas lordo Russell vardu surengtas "tribunolas" prieš prezidentą LBJ, o raskit bent žinutę toje pat spaudoje apie rengiamą "opinijos teismą" komunizmui! Net valstybės atstovo Goldbergo kalba J. Tautose dėl komunizmo nerado toje spaudoje užuominos!

Su pasitenkinimu išsirašom spaudos apžvalgoje iš **Ateities** 1967 Nr. 9 satyrą prieš šį Amerikoje laisvės ir liberalizmo išsigimimą. Žinia, kad satyra yra retas ir sunkus menas, žinia taip pat, kad satyros, anot Gogolio, bijosi net ir tas, kuris jau nieko nebijo.

Sportas be ledo

Sportininkai Vilniuje vėl skundžiasi, kad sporto sąlygomis "rūpinasi" gana keistai. (Sportinio veikimo sąlygų rūpinimas, kaip ir viskas bolševikinėje santvarkoje, yra valdinių įstaigų kompetencija).

Šiuo atveju skundžiasi dėl ledo rutulio sporto ugdymo sąlygų. Nei Vilniuje, nei kitur Lietuvoje nėra dirbtinio ledo aikštelių. Ir net šalčiams užėjus biurokratai neprisirengia užlieti vandeniu čiuožti skirtų aikščių. Tad ledo rutulio sportininkai treniruotis vyksta į ..... Minską!

Priekaištauja, kad visi kaimynai — latviai, estai, gudai — jau išmokę įsirengti dirbtinio ledo aikštes. Tik Lietuvoj dar likusi tokia šala, kur "Ledo rutulys be ledo". (E).

Juokas

Juokas yra kažkas nepaprasta!

Jei visi žinotų, kiek jėgos turi juokas mūsų gyvenimui pralinti ir mūsų sveikatingumui išlaikyti, tai blogos nuotaikos ligšiolini, kurie dažnai spaudžia mūsų kaktą, greitai pradingtų, o gydytojai turėtų mažiau ligonių.

Kolonizuotoje Lietuvoje

KAIP BOLŠEVIKAI ŽIŪRI Į TURISTUS

Gruodžio 20 visoj Sovietijoj buvo metinė čekistų pagarbinimo diena. Ši tikroji ir svarbiausioji bolševikinės valdžios atrama, neprilygstamu teroru išlaikiusi bolševikus valdžios soste 50 m., visaip kaitaliojusi savo vardus, ir dabar besivadinanti "civilizuotu" valstybės saugumo komiteto vardu, šventės proga visada grįžta prie savo tikrojo originalaus čekistų vardo.

Lietuvoj čekistai irgi šventė savo šventę ir nesilėpdami gyrėsi, kaip jie — Maskvoje Dzeržinskio kadai sukurta Rusijos Če—Ka (ypatingoji komisija), — saugo taip pat ir šio krašto "suverenumą"...

Gruodžio 19 **Tiesoj** apie čekistų vaidmenį Rusijoj ir Lietuvoj straipsnį parašė dabartinis vyriausias čekistas Lietuvoj J. Petkevičius.

Tas čekistų viršininkas, titulinis čekistų vyresnybės vietininkas Lietuvoj, tarp ko kita rašė:

— Lietuvos TSR čekistai (kurių bent 90 ar daugiau nuošimčių visada Maskvos Lietuvai "padovanoti") turėjo atkakliai, pasiaukodami kovoti su ginkluotomis nacionalistinio pogrindžio gaujomis, kurias sukūrė hitlerinės žvalgybos agentūra, o vėliau perėmė JAV ir Anglijos žvalgybos (!).

Arba toliau: — Rinkti šnipinėjimo informacijai ir vykdyti ideologinėms diversijoms priešo žvalgybos siunčia į mūsų šalį kadrinius žvalgus ir agentus, įtraukdamos juos į įvairių delegacijų ir turistinių grupių sudėtį...

Štai kokiomis akimis čekistai žiūri į kiekvieną, net ir geruoju įsileistą, net į prašyte

(nukelta į 3 psl.)

LIBERALIZMAS

Daug kas šiais metais yra "madoje";
Sėdėt už stalo iškėlus koją,
Šokant rūkyti, rūkant giedoti
Ar ant gitaros į Rygą joti.

Nauji dalykai dabar "madingi':
Ne tas, kur dirba, bet tas, kur tingi.
Ne tas kurs daro, bet tas, kur loja,
Labai šiais metais yra "madoje".

Labai įdomūs šitokie metai;
Greit panaikinti bus daktaratai.
Visi bus lygūs; į mokslus šokę, —
Ir tie skaityti dar neišmokę...

Visur bus laisvė, — daryk, ką nori!
Uždėk, išlygink, — ar numesk svorį,
Kalbėk už taiką, kalbėk prieš karą.
Daryk, ką nori, ką kitas daro...

Kalbėk už laisvę, kalbėk prieš badą,
Kaip ore smarvės daug atsirado,
Stok už vienybę, kovok su schizma!
Tik nekalbėki prieš komunizmą...

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. VIrginia 7-4499.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-8770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN ARomiskis (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni koplyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH P. SINKOWSKY, laidotuvių direktorius — liūdesio valandoje suteiks jums patarimus ir gilią užuojautą. Laidotuvių įstaigos-koplyčios pasirenkamos bet kurioje miesto dalyje. 4221 Park Ave. (pr. Tremont Ave), Bronx, N.Y. 10457; tel. 863-2475.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Allan J. Reitter-Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikalas ištinka — daug lengvatų, jūsų paguodai ir patogumui, jų tarpe: 7 modernios vėsinamos koplyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patalpa—atvangai, kompetentingas, veiklus ir simpatingas štabas, užtektinai vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Koplyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

DELINIKS FUNERAL HOME, Thomas Deliniks, laidotuvių direktorius — jautriai užjaučia nelaimės valandoje ir paruošia garbingas laidotuves. 17 Congress Ave. Waterbury, Conn. 06708; tel. 753-6181.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 8-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDŽIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. VIrginia 6-1800.

ETTORE GALENO, Inc. (212) 326-2356. Paminklai amžiams — vietoje gaminami, čia pasirenkami ir pastatomi bet kur. Pagrindinė įstaiga: prie St. Johns kapinių, 7954 Metropolitan Ave., Middle Village, L.I. N.Y.; prie St. Charles kapinių: 1232 N. Wellwood Ave., Pine Lawn (via W. Babylon P.O.), L.I., N.Y.

STUYVESANT JEWELERS — Leo Urbach, Europoje išsimokslinęs laikrodininkas. Virš 30 metų praktikos. Taisomus laikrodžius elektroniškai patikrina ir reguliuoja. Metų garantija. Graviruoja vietoje. 231 1st Avenue (tarp 13-14 St.s) NYC; tel. 475-2650.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

SPARTA parduoda Telefunken, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, ITC, Royal ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių: Rašomas mašinėles lietuvių ir kt. kalbomis; Radio—stereo, consoles, transist. ir kt.; patefonai, įrekordavimo aparatai, skaičiavimo mašinos, etc. Katalogai gaunami pranešus adresą Sparta sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731, (516) 757-0055. New Yorke informuoja L. Vilkutaitis 642-2137.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis, Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6755 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MIŠIONO GĖRIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION (Agentūra) W. Kaczmarsky, manager. 108 West 14th Street (arti 6th Ave.) New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005. Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir į USSR. Priimame užsakymus šaldytuvams, TV, skalbiamoms ir siuvamoms mašinoms, "Dollar Certificates", butams ir t.t. Visos išlaidos apmokamos čia. Gavėjas neturi nieko mokėti. Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kurią mes gauname. Jūsų patogumui turime didelį prekių pasirinkimą žemomis kainomis. Agentūra atidaryta kasdien nuo 9:30 ryto iki 7 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku — susitarus.

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuvėms ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUŽINSKŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą. Krautuvėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lietpalčiai. Parūpinami "dolerio krautuvių" kuponai. 370 Union Ave. Brooklyn N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniams daiktų — geriausių siuntimui ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminėms. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — UNION TOURS 1 East 30th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2323

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pasunkėjo laikraščio siuntimas

Prezidentas Johnsonas neseniai sudarė specialią komisiją nepadorios spaudos plitimui tirti. Gali kam atrodyti, kad tuo metu, kai tautom ir valstybėm graso kiti pavojai, atkreipiamas dėmesys ne į patį svarbiausią dalyką. Iš tikrųjų yra kitaip. Jei jaunoji karta bus demoralizuota, nereikės nei atominės bombos, kad suglebtų ištisos tautos, kaip ne viena sunyko senais laikais tik dėl patvirkimo. Tvirkinanti literatūra kiekvieną tautą veda pražūties keliu.

Dorai galvoją amerikiečiai nebe pirmą kartą kėlė balsą, kad būtų apsivalyta nuo nemoralių romanų ir komikų, nuo pornografijos. Buvo ne kartą siūlyta įstatymų keliu suvaržyti tokios "literatūros" platinimą, bet vis susidurta su priekaištu: tai būtų spaudos laisvės varžymas. Tačiau čia tenka kalbėti ne apie spaudos laisvės varžymą, bet apie jos piktnaudojimą. Piktam spaudos laisve naudojasi, kas sąmoningai tautą tvirkina arba sau iš purvyno pinigą krauna.

Lietuviškoji spauda yra anapus tokio kaltinimo. Ji leidžiama ne dėl pelno, kapitalo iš spaudos niekas nesukrauna. Ji neprarado tradicinio lietuviškos spaudos idealistinio — auklėjamo charakterio ir nevirto komercine preke. Lietuviam, sava spauda turi tautinės reikšmės — informuoja apie lietuvišką gyvenimą, skatina ir jungia net ir tolimon vienatvėn nublokštuosius.

Tokio pobūdžio spaudai sunkiau pakeliami ir valstybiniai potvarkiai, kurie reikalauja daugiau pinigo. O toki potvarkiai atėjo.

Oficialiomis JAV pašto vadovybės žiniomis, pereitais fiskaliniais metais JAV paštas turėjo 1,2 bilijoną dol. nuostolių. Tai vistiek įvyko, nors per paskutinius kelis metus pašto tarifai buvo keliami dažniau, negu bet kada JAV pašto istorijoje. Prieš trejetą savaičių įsigaliojo vėl nauji tarifo pakėlimai.

Nauji nuostatai liečia ne tik laiškus, bet ir spaudos persiuntimą. Ir tai apčiuopiamai skaudžiu būdu — juo daugiau skelbimų, juo brangiau reikalaujama už laikraščio persiuntimą. Užpildžius skelbimais tik dešimt procentų laikraščio ploto, persiuntimo kaina kyla proporcingai su kitais tarifo pakėlimais. Tačiau, jei skelbimai užima laikrašty daugiau kaip dešimt procentų laikraščio ploto — prasideda sunkumai. Tada ir važmos kaina aukščiau kyla, ir privalomas skirstymas bei apskaičiavimas atskirose pašto zonuose privalomas.

Retenybė, kad kuris laikraštis pajėgtų išsilaikyti be skelbimų. Didieji dienraščiai ir žurnalai ir pragyvena iš skelbimų, jais užpildydami labai ryškią laikraščio ploto dalį. Tačiau šitokie laikraščiai ir žurnalai daugumoje išparduodami šaligatvių parduotuvėse, ir nauji pašto parėdymai jų neliečia. Pašto patarnavimu daugiausia naudojasi amerikiečių organizacijų religiniai ir įvairių tautinių grupių laikraščiai, dažniausiai pasiekią savo skaitytojus paštu. Tad šie laikraščiai labiausiai ir nukentės dėl naujųjų pašto tarifų nuostatų.

Skelbinmai padeda pakelti sunkią tautinio laikraščio leidimo naštą. Tam pajamų šaltiniui mažtant, tenka laukti didesnio solidarumo iš savo skaitytojų. Tuo tarpu prašoma iš skaitytojų tokio solidarumo bent pirmo ženklo — prenumeratą laiku užsimokėti ir skolą, jei dar tokia būtų likusi, išlyginti. Už aukas taip pat būsim labai dėkingi.

Argi krikščionybė buvo sukurta intelektualų svarstymais?

Naujų reformų bangos vis nenurimsta (2)

Rūpesčio kelia ir teologų pasinešimas tikėjimo dalykus ir tiesas paversti diskusijų objektu — viskas tik opinabile (vien tik nuomonės). Ar šiuo keliu pasinešus nėra pavojaus, kad ir patsai tikėjimas, dorovės mokslas nepasidarys tik opinabile, todėl pasirinktina pagal savo supratimą ir norą? Juo skaudžiau, kad tie, kurie atsisakė savo pašaukimo, bando sukurti saves ir savo elgesio apologiją, kritikuodami tai, ką pirmiau laikė šventu nediskutuotinu dalyku.

Žmonių tikėjimui palaikyti ir stiprinti nėra reikalingas **naujas** katekizmas, koki pagamino Olandijos vyskupai. Šiandien reikia ne naujų diskusijų, ne naujų katekizmų, o skirtingo nuo laicistinio pasaulio iš tikėjimo išplaukiančio gyvenimo pavyzdžio. Žmonių tikėjimui palaikyti ir stiprinti, kažin kas daugiau padarė: žaizduotom rankom ir kojom Tėvas Pijus, ar kai kurie "moderniški" dvasiškiai? Katekizmų galima prirašyti kiekvienam kraštui, kasmet vis po naują, tačiau geri katalikai neišeis iš mokyklų (kurios kartais prigamina ir nusikaltėlių), nei iš naujų doktrinų, kurios supainioja žmonių protus ir veda į pasimetimą, o tik iš gyvenimo pagal Evangeliją.

Krikščionybė buvo sukurta ne **intelektualų** svarstymais, ne jų sukurtųjų teorijų padaras. Įsiskaitykime į Evangelijas. Jose nėra racionalių mokslų. Ten nerasime nei gamtos mokslų, nei ekonominių, politinių specialinių doktrinų. Kristus neskelbė nei vergijos panaikinimo, jis nesiūlė centurijonui mesti kariuomenę, nei vergus neragino sukilti prieš ponus. Jis tik patarė atsisakyti turto, nepririšti prie jo savo širdies, parduoti ką turi ir sekti Juo. Nesiūlė vergam sukilti ir pasisavinti turtuolių gėrybes. Evangelijose randame tik moralinį momentą — reikalą atsinaujinti iš vidaus, kas galima ir reikalinga bet kurioje socialinėje klasėje. **Būti geresniais** —štai ko mokė Kristus. Ir tai yra sunkiausias uždavinys. Suprantama tad, kodėl kai kas abejoja, ar Vatikano II Susirinkimas prisidėjo savo nutarimais prie šios pagrindinės problemos sprendimo. Palietus intelektualines ir socialines problemas, gavosi sąmyšis ir daugelis visai pasimetė, nueidami į kraštutinumus. **Būti geresniais** — to nepasieks jokia doktrina, jokia partija, jokia valstybė, nes tai yra tik Evangelijos gyvenimui pritaikymo uždavinys. Tik Evangelija gali duoti atsakymą nerimui žmogaus, kuris nežino, kam jis gyvena ant žemės ir kuris jaučiasi atskirtas nuo Tiesos.

Pažvelkime į didžiuosius žmonijos reformatorius. Toks, pvz., buvo šv. Pranciškus Asyžietis. Jis neskelbė naujos socialinės programos, negalvojo sukelti baudžiauninkus, o tik mokė, kad kiekvienas žmogus turi **sukilti pats prieš** save, prieš savo palinkimą siekti turto, valdžios, garbės, materialinių malonumų. Jis nesteigė darbininkų unijos, o tik vienuolių ordiną, padėjęs jo pagrindan visišką neturtą. Ne dėl to, kad neturtas būtų savyje dorybė (dažnai neturtėliai yra godesni už turtingus), bet dėl to, kad neturtas padaro žmogų **laisvu**. Netrokštant nei garbės, nei turtų žmogus atgauna vidinę laisvę.

Vatikano II Susirinkimas savo deklaracijoje apie laisvę, kalba daugiau apie žmogaus asmenybės kilnumą ir laisvę nuo bet kokios prievartos, smurto ir religinėje srityje. Kai kas šiame sprendime pasigenda pabrėžimo laisvės nuo nuodėmės. Esą permažai kreipta dėmesio į gimtąją nuodėmę, į malonės reikalą ir jos veikimą žmoguje. Laisvės principas, savyje gražus ir teisingas, teisingai suprastas yra didelė vertybė. Bet kai laisvė, suprantama kalbėti ir rašyti ką tik nori (minties ir abejonės laisvė), privedė prie to, kad sąžinės laisvė neturi jokių varžtų ir ribų, tada jau gaunasi choasas. Juk tik klaidingai suprastos laisvės pasėkoje imta skelbti, kad mišios esančios tik atminimo bankietas, kad kunigo — žmogaus pilnatvei reikia vesti moterį (tarsi Kristus, neturėjęs žmonos, nebuvo pilnutinis Žmogus) kad liturgija yra pasenęs, atgyvenęs dalykas, kad tikėjimui palaikyt yra nereikalingi išoriniai ženklai ir simboliai, kai tuo tarpu liberalizmas išugdė Nežinomojo Kareivio kultą, o komunizmas sukūrė balzamuoto Lenino lavono garbinimą. Jie to pasimokė iš Bažnyčios . . .

Pažymėtinas faktas — kai laisvajame pasaulyje kunigų seminarijos ir vienuolynai tuštėja, už geležinės uždangos pašaukimai didėja, ypačiai ten, kur Bažnyčia gauna bent kiek laisvės. Taip Jugoslavijoje vyskupai šaukiasi pagalbos padidinti ar naujas pastatyti seminarijas, nes neturi vietos visiem norintiem tapti kunigais. Ir Lenkijoje pašaukimų į dvasinį luomą nestinga. Tas rodo, kad ten, kur reikia aukos, kur netrūksta kančios, Bažnyčia atgyja, atsijaunina. Ten nereikia nei išmintingų teologų su naujomis teorijomis, nei eksperimentus darančių liturgistų. Vien žmonių gyvas tikėjimas palaiko Bažnyčios gyvenimą. O kur tikėjimas silpnėja, ten geriausios pastangos neneša vaisių. Štai kodėl manome, kad daugelis bandymų reformuoti bažnytinį gyvenimą, nors ir Susirinkimo dvasios pretekstu, yra žingsniai šalia kelio, nevedą į tikrą atsinaujinimą.

J. Sav.

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės raiteliai

LIETUVOJE

(atkelta iš 2 psl.)

prisiprašytą savo krašto lankytoją . . . O jei kas būtų pamanęs, kad laisvėje esantieji ir netylintieji išeiviai nieko nereiškia, tai tam čekistas Petkevičius irgi aiškiai atsakė:

— Vykdydami ideologines diversijas, — rašo jisai, — mūsų priešai naudojasi įvairiomis priemonėmis. Ypatingas viltis jie deda į radijo propagandą, tarybinei liaudžiai priešišką literatūrą, kino filmą.

— Savo ardomajame darbe prieš mūsų respubliką imperialistinės žvalgybos aktyviai naudoja ir Lietuvos reakcinę emigraciją. Užsienyje gyveną lietuviškieji nacionalistai ligšiol puoselėja viltį, kad su imperialistinių valstybių pagalba bus atkurta buržuazinė santvarka Lietuvoje. Todėl jie siekia padėti imperialistams ir mėgina trukdyti mūsų žengimui komunizmo statybos keliu.

Prisimenant priežodį, kad akys didėja nuo baimės, yra aišku, kad čekistai Lietuvoj, nors ir didelį užnugarį turi, tebėra apimti baimės.

(Elta)

Lietuvos žemės ūkio akademijos profesorius Jonas Krišciūnas (Kaune) sausio 5 sulaukė 80 metų amžiaus. J. Krišciūnas yra vienas iš ankstyviausių ir uoliausių Lietuvos žemės ūkio kėlimo skatintojų ir mokytojų. Ypač daug yra padaręs Lietuvos bitininkystės tobulinimo srityje. Tuos darbus uoliai tęsia ir bolševikų saviškai perverstame Lietuvos žemės ūkyje, tad ir to režimo yra dėkingai vertinamas ir garsiai pagerbtas. (E)

JURGIS JANKUS

PEILIO AŠMENIMIS

TRIJŲ VEIKSMŲ DRAMA

(23)

DAUGVYDAS

Ir Antanas?

LAIMA

Ne, Antanas nuo puskelės pasuko namo. Tik dabar iš Algio sužinojau, kodėl.

DAUGVYDAS

Ar Karpenko pasiliko namie?

LAIMA

Ne, jie visi trys atvažiavo į Kielus. Ir mane pavežė ligi kelučio, o paskum liepė skubėti namo.

DAUGVYDAS

Ar Stribų štabe kas nors liko?

LAIMA

Nieko. Karpenko pats duris užrakino.

DAUGVYDAS

O kaip vykdomajam komitete?

LAIMA

(Truputį pagalvojus)

Buvo visiškai tamsu.

DAUGVYDAS

Atrodo gerai.

LAIMA

Beje. Mano galva pasidarė kaip vištos. Karpenko liepė nurinkti nuo langų visą benziną ir išmesti lauk.

PRANAS

Greitai pakeitė nuomonę.

LAIMA

Jis nežinojo. Aš norėjau eiti namon dar su šviesa, bet jis neleido. Sakė norįs Dogovydo nervais truputį pagroti. Žinai, kiek jis tau rusų galvų priskaito.

RUBUILIS

Šimtinę aš pats galiu suskaityti.

LAIMA

Du šimtu septyniasdešimt tris.

KAZYS

Žinoma, ir eigulius ir Rasą, ir Auksę, ir Pabalius ir . . . .

LAIMA

(Nutraukia)

Ne, jis teskaitė tik rusus. Nuverstą traukinį, sunkvežimį ant tilto ir visus kitus susirėmimus, kuriuose Daugis visiškai nedalyvavo. Jis sakė, norįs ramiai su tavim susėsti ir smulkiai viską apkalbėti.

KAZYS

Žinome mes tokius pasikalbėjimus.

RUBUILIS

O paskiau porą arklių už vienos kojos, kitą porą už kitos ir — ėėėh!

SVEDRĖ

(Užsimoja atgalia ranka).

Nutilk!

RUBUILIS

(Pašokęs į šalį).

Ir tau daug geriau neišeitų.

LAIMA

(Įsivaizdavusi tokį baudimo būdą, nusipurto).

Ir kai jau sutemo ir vis nenorėjo išleisti, aš priėjau prie lango ir atitraukiau užuolaidas. Visi trys pašoko. Girdi, ar ką pamatei už lango. Aš pasakiau, jog noriu pamatyti, kada pradės kepti mano vyras su savo draugais. Jis, žinoma, išvertė akis, bet kai pasakiau, kaip Antanas apstatė langus benzinu, šoko kaip žvėris "Aš, sako, tą Antaną gyvą sukramtysiu ir šunims išspiausiu. Žiurkėms, nes joks šuo tokios prakeiktos mėsos neės. Aš noriu juos visus gyvus turėti. Visus. Ligi paskutinio!" Paskum susigriebęs sušvelnėjo ir ėmė mane raminti. Girdi, nebijok, sakė. Kol aš čia esu, nė vienas ten nenueis. Kokia nors operacija tegalės būti atlikta tik mano įsakymu. Kol aš čia būsiu, ten niekam nė plaukas nuo galvos nenukris. O paskum ir vėl nuo pradžios ėmė keikti Antaną. Staiga priėjo prie manęs paėmė už abiejų pečių, kad net skausmas nusmelkė ir ėmė žiūrėti tiesiai į akis. Maniau, kad atėjo galas ir mano gudravimui, bet jis mano nustebimui paklausė: "Kodėl ligi šiol Dogovydas neužmušė Antano? Kodėl?" — ir net supurtė. Tą akimirką tikrai pasidarė panašus į žvėrį, kuris gali perkąsti gerklę ir gerti kraują. Visiškai nepasijutau, kai pasakiau: "Bijojo". Ir vėl šoko: "Bijojo! Ko?! Antano? Bijojo! Ir tu sakai man, kad Dogovydas bijojo!" "Ne Antano", pasakiau. "Bijojo jūsų, bijojo partijos. Žinojo, kad partija keršys už Antaną! Čia jis nusikvatojo, pasiėmė paltą ir pasakė tik vieną žodį: "Važiuojam!" Ir visą kelią tylėjo. Tik prie Kielų kelučo liepė eiti namo, nurinkti benziną nuo langų ir žiūrėti, kad nei Daugiui, nei vyram nieko netrūktų.

PRANAS

Velnias!

RUBUILIS

Ne juodas, bet raudonas. Su juodoju man neblogai sekdavosi sutarti.

KAZYS

Aišku, norėtų tik gyvus.

SVENDRĖ

Kad galėtų po vieną gyslelę pešioti.

RUBUILIS

Ypač tave, Dogovydai. Už tuos visus du šimtus septyniasdešimt tris. Ar užteks gyslelių?

DAUGVYDAS

Pasistengsiu, kad paliktų tuščiomis. O jūs, vyrai, esate pasiryžę paskutinį sykį parizikuoti?

KAZYS

Paskutinį nenorėčiau, bet parizikuoti galima visada.

DAUGVYDAS

Kai dieną mačiau Antaną su benzinu nuo lango prie lango vaikščiojantį, man kilo mintis, bet tada atrodė sunkiai įvykdoma be pavojaus gyvybei, bet dabar, patys girdėjot Laimos pranešimą. Stribų būstinę pats Karpenko užrakino, vykdomasis komitetas patamsy. Milicija irgi greičiausia bus tuščia.

JONAS

Visi pasiruošę didžiulei medžioklei.

RUBUILIS

Suprantu. Vyrai, mes jiem kelią pašviesim. Broliuk tu mano, kad šviesim. (Bus daugiau)

Margalis buvo kunigo Juozo Šnapščio (1877-1921) slapyvardis. Nuo 1918 gyveno Kaune, uoliai bendradarbiavo įvairioje spaudoje, dirbo šv. Kazimiero draugijos valdyboje ir redagavo tos draugijos leidžiamas knygas, laikraščius. Išleido šiuos poezijos rinkinius: Volungė ir vieversėlis, Ašarėlės. Jo poezijos liko ir rankraštyje nespausdintos. Poezijoje žymi Maironio, A. Vienažindžio, A. Baranausko įtaka.

MARGALIS

Tėvynės meilė nemari

Ranka sodintas Visagalio
Kur, ąžuole, išplauki tu?
Ar verkti tą apleisdams šalį?
Ar pyksti ant bangų šaltų?

Nejunti Lietuvos, medeli!
Tu abejingas dėl šalies!
Beržų neverksi, nei eglelių
Medinei širdžiai negailės.

O aš, apleisdamas tėvynę,
Dar kartą trokščiau pamatyt,
Nes liepia man širdis ugninė
Tarp bočių kaulus paguldyt.

Savųjų daug giesmė saldesnė,
Kurią girdėsiu ant lentos;
Ir duobė tėviškės meilesnė,
Kur kūnas amžius išmiegos.

Ir nors atšals ugnis krūtinės,
Nebeplastės įautri širdis,
Bet žemė mylimos tėvynės
Kaulelius mano tetirpdys.

Tegu ant kapo rūta, mėta
Praeivio akį vis vilios,
Aplaistyta ir apravėta
Dukters tėvynės mylimos.

Šv. Pranciškaus ir Lenino pokalbiai su pasauliu

Šiandien pasauly yra madoj pokalbiai. Politiniai, religiniai ir dar kitokie. Jų būta ir viduramžiais. Jų esama ir šventojo Pranciškaus gyvenimo istorijoje.

Kartą šv. Pranciškaus sanbrolis Masėjus teiravosi: "Pranciškau, pasakyk man, kas tu esi, kad visi žmonės seka paskui tave? Atrodo, jog kiekvienas nori tave pamatyti, tavo žodžius išgirsti ir tavęs klausyti. Juk tu nesi puikios išvaizdos vyras, nesi nė didis mokslininkas, nesi joks kilmingasis. Ir kodėl gi visi žmonės seka paskui tave?"

Atsakymą į šį klausimą gali duoti tik pats šventojo gyvenimas, jo sąlytis bei pokalbis su pasauliu, t.y., su žmonėmis—tikinčiais ir netikinčiais, ir ne vien su žmonėmis, bet ir su visa gyvūnija.

Šv. Pranciškus buvo ir pasilieka populiarus bei patrauklus tuo, kad jis mylėjo ne tik krikščionybę ir žmogiškumą, bet ir patį žmogų Kristuje.

★

Jau 760 metų praslinko nuo to laiko, kai jaunas riteris Italijoje tėvo pinigus bei turtus išdalino vargšam ir už tai tėvo buvo apskųstas Asyžiaus vyskupui.

Tas jaunuolis vadinosi Pranciškus. Jis į tėvo skundą atsakė: "Ekscelencija, aš mielai grąžinu ne tik jam priklausančius pinigus, **bet ir drabužius! Nūn esu pasiryžęs tarnauti Viešpačiui... ir dabar sakau ne tėve Pietro Bernardone, bet Tėve mūsų, kurs esi danguje!"** (2 C. 12).

Pranciškus atsižadėjo visko ir Dievo įkvėptas iškeliavo atnaujinti begriūvančios Kristaus bažnyčios. **Savo dvasine religine revoliucija jis pakeitė anų laikų pasaulį.** Jo vardą kartoja ir juo žavisi milijonai žmonių. Jo statulos statomos garbingose vietose.

★

Nuo to įvykio (1207) praslinkus 710 metų, kitas žmogus kitoje šalyje sukėlė kitokią revoliuciją — **perversmą Rusijoje, 1917 lapkričio** 7. Čia priešaky stovėjo **Leninas.**

Iš tikro Rusijos revoliucija prasidėjo 1917 kovo mėn. Ji nuvertė caro režimą, ir 8 mėnesių laikotarpy kraštas tvarkėsi laisvais demokratiškais principais.

"Kaip kokia maro bacila iš Šveicarijos į Rusiją... Lenino kelionė užplombuotame traukiny." Tokia buvo straipsnio antraštė "N.Y.T. Magazine", 1967. III.26. Čia Michigano universiteto slavų kalbų ir literatūros prof. Horace W. Dewey aprašė caro vyriausybės žlugimą ir komunizmo įsigalėjimą Rusijoje.

Leninas iš Šveicarijos per Vokietiją užplombuotame traukiny, su gen. Ludendorffo ir kaizerio Wilhelmo sutikimu, 1917 balandžio 16 pasiekė Petrogradą.

Amerikiečių ministeris David R. Francis Petrograde 1917 gegužės mėn. Leniną charakterizavo kaip ultra socialistą, kalbantį daug nesąmonių. Kada Lenino vaidmuo paaiškėjo Rusijos kariuomenės sukrikime, tada Winston Churchillis galėjo vokiečius kaltinti, jog jie prieš Rusiją nukreipė baisiuosius ginklus. "Vokiečiai, —rašė Churchillis, — Vakarų fronte pavartojo nuodingas dujas ir liepsnosvaidžius; Rytuose jie transportavo Leniną užplombuotame traukinio vagone, kaip kokią maro bacilą, iš Šveicarijos į Rusiją."

"Vienas iš didesnių istorijos istoriškų staigių posūkių — vylių buvo tas, kad Leninas, materialistas ir ateistas, savo kelionę atliko kaip tik Velykų laikotarpy, primenančiame krikščionių taikos kunigaikščio — Išganytojo kėlimąsi iš numirusių. Leninas daugeliui rusų atrodė kaip koks taikos kunigaikštis ir jų gelbėtojas. Jo sugrįžimas ištikimam bolševikui buvo ne iš mirties prisikėlimas, bet maždaug iš 10 metų užsienio tremties, o tai reiškė — partijos, kaip dinamiškos jėgos, atgimimą rusų politikoje. Ir anie rusų darbininkai, kariai ir valstiečiai (Petrograde), kurie nuoširdžiai priėmė Lenino "taikos", "duonos" ir "žemės" pažadus, buvo tikri, kad jo sugrįžimas jiem ir kraštui atneš naują ir geresnį gyvenimą..."

"Svarbiausia, kad darbininkai ir valstiečiai labai norėjo ką nors išgirsti iš Lenino kalbų. Kadangi karas atnešė jiem ir jų šeimom baisiausias kančias, Leninas jiem pažadėjo **"taiką".** Jie ir jų šeimos neturėjo užtektinai valgyti; Leninas jiem pažadėjo **"duonos".** Daugybė karių buvo kilę iš kaimo gilumos, ir jie gerai pažinojo rusų bežemių vargą; dauguma jų neturėjo jokios meilės žemės valdžiam dėl jų privataus turto. Jiem Leninas pažadėjo **žemę".** Leninas kaip tik ir pataikė į tuos "nuskriaustuosius", o tai rusų liaudžiai sukėlė kančias, skurdą ir panieką..."

★

Šv. Pranciškus ir Leninas norėjo padėti varguomenei. Abu norėjo atstatyti teisingumą. Tačiau koks skirtingumas metoduose ir pasekmėse.

Šv. Pranciškus atsisakė net savo drabužių, kad galėtų labiau atsiduoti Dievui ir artimui. Leninas atsisakė Dievo ir "seno pasaulio". Tokiame vienišume Leninas buvo neturtingesnis už šv. Pranciškų. Mat, Leninas, atsisakydamas Dievo, atsisakė visko.

Šv. Pranciškus tikėjo į nemarią sielą ir į pomirtinį gyvenimą. Leninas gi paneigė abu. Dangus — "rojus" turi būti čia, dabar, žemėje. Tačiau tas "komunistinis rojus" pasidarė pabaisa. Iš jo bėga net patys komunistai...

Žmogus — individas buvo svarbus šv. Pranciškui. Leninui kiekvienas pilietis tėra tik paprastas padaras ar krumpliaratis — mašina bendruomenėje.

Šv. Pranciškaus galvosenoje kiekvienas asmuo turi teises: teisę santuokai, nuosavybei, auklėjimui, santykiam su kaimynais, laisvę kalbai, religijai, sąžinei. Visas šias teises atmetė ir paneigė Leninas. Jos ir šiandien yra paneigtos, nors ir įrašytos į komunistinę konstituciją.

Asyžiaus Beturtis turėjo gerą valią, gerą pavyzdį, uoliai rūpinosi įvairiausiais socialiniais reikalais, visur remdamasis krikščioniško teisingumo principais. Komunizmo įnagiai buvo kulkos, kraujo praliejimas, botagas, kalėjimai, koncentracijos stovyklos, tremtis į nežinią.

Meilės dainius nešė tikrą taiką ir gėrį didžiajai žemės daliai; neapykantos skleidėjas kėlė baimę, nepasitenkinimą, skurdą... Šv. Pranciškus savo sekėjams atnešė ramybės saiką, gi Leninas — mases surakino pančiais.

(nukelta į 6 psl.)

GRIŪVA VIENA SOVIETINĖ LEGENDA

Kroatų profesorius demaskavo Stalino-Hitlerio paktą

Vis kitaip perrašinėdami Didžiosios sovietinės enciklopedijos straipsnius, rusų komunistai buvo betgi pastovūs, kaldami legendą apie Sovietų Sąjungos taikos meilę. Tačiau dėl tokio tiesos falsifikavimo pačioj komunistų stovykloj kyla nepasitenkinimo. Antai, 1966 m. Zabrebo (Kroatijoj) universiteto profesorius S. N. Kostic paskelbė knygą apie "Tarptautinius santykius ir tautų teisę", kur jis keliais atvejais minėtą sovietinę legendą griauna.

Pirmiausia Stalino-Hitlerio paktą, pagal kurį sovietai su naciais pasidalino Lenkiją ir Baltijos valstybes, Kostic nepajėgia laikyti taikos įnašu, kaip skelbia sovietų istorikai. Jis rašo: "Tokį taikos paktą, kuris atnešė Lenkijos sunaikinimą bei padalijimą ir dar buvo pritarimu Lenkijai užpulti, jokiu būdu negalima laikyti taikos įrankiu tarptautiniuose santykiuose".

Minėtas kroatų profesorius šitaip griežtai nedrįsta pasisakyti dėl Sov. S-gos užgrobtų Baltijos valstybių, bet ir šiuo atveju jis stovi netoli tiesos, rašydamas: **"Dar per kautynių žygį Prancūzijoj Stalinas pavartojo ūkinį spaudimą prieš Lietuvą, Estiją ir Latviją, kas sudarė gerą progą prosovietiniams gaivalams pasigrobti valdžią tose valstybėse... Stalinas pasiuntė ultimatumą Rumunijai atiduoti Besarabiją ir Bukoviną... Įdomu, kad Hitlerio -Stalino pakto realizavimas Sov. S-gai davė 23 milijonus naujų gyventojų ir tokias teritorines sienas, kurios beveik pasiekė Senosios Rusijos sienas iš 1914"**

Kitoj vietoj Kostic nurodo, kad S. S-ga nebuvo draugė mažosiom tautom, kurias traiškė Hitlerio armijos. Dar 1941 gegužės mėn., kai Hitlerio pavaduotojas R. Hess išskrido į Angliją siūlyti taikos, Sov. S-ga įsakė išvažiuoti iš Maskvos Norvegijos, Belgijos ir Jugoslavijos diplomatiniam atstovam, nes tos valstybės praradusios nepriklausomybę. Kitaip sakant, "Tai buvo pripažinimas hitlerinės "Naujosios Europos" iš Stalino pusės", rašo Kostic.

Jam ypač klastinga Sov. S-gos politika atrodo Lenkijos atžvilgiu 1944-45 metais, kai Raudonosios armijos veiksmus Lenkijoj lėmė ne strategija, bet politika. Tada Stalinas nepripažino egzilinės Lenkų vyriausybės, prieš kurią buvo sudaręs paktą su Hitleriu ir pakartotinai nutraukęs santykius dėl atrastų išžudytų lenkų karininkų Katyne. Tada "Stalinas sudarė Liubline lenkų komitetą ir jį pripažino vieninteliu lenkų tautos atstovu, nors tas komitetas (...) išvadavimo kovose Lenkijoj negalėjo turėti jokios įtakos", rašo Kostic.

Nebecituojant kitų jo minimų faktų, kurie kalba prieš Sovietų Sąjungos tariamą meilę taikai ir pagarbą tautų teisėm, reikia pasakyti, kad sovietiniai imperialistai dėl tos knygos "Tarptautinių santykių ir tautų teisės" labai užsirūstino: **Sovietų Sąjunga pareiškė Jugoslavijai protestą.** Tačiau Belgrado komunistinė valdžia tik po metų tą knygą teuždraudė, pareikšdama, kad jos autorius stovįs į dešinę nuo tiesos. Toks delslus Jugoslavų komunistų atsiliepimas Maskvos nepatenkino. Neseniai ten "Voprosy istorii" žurnalas išspausdino N. Jakovlevo recenziją, kurioj šis plūsta S. N. Kosticą, kam jis apšmeižęs Sov. S-gą atseit, nepatikėjęs jai naudinga legenda.

Eli

JAV LB TARYBOS GRUODŽIO MĖN. SESIJOS REZOLIUCIJOS

1. JAV Lietuvių Bendruomenės taryba ragina visus JAV lietuvius 1968-tais Lietuvos Laisvės Kovos metais savo aplinkoje skelbti rusiškojo imperializmo daromą skriaudą Lietuvai ir tarptautinio komunizmo pavojų visų pasaulio tautų laisvei. Žuvusiųjų kovose už Lietuvos laisvę prisiminimas ir pavergtųjų lietuvių į mus kreipiamas žvilgsnis tegul stiprina visų mūsų veiklą, siekiant nepriklausomos Lietuvos atstatymo.

2. Trečiojo PLB seimo išvakarėse JAV LB taryba kviečia visas lietuvių organizacijas ir visus lietuvius įsijungti į Lietuvių Bendruomenės eiles. Visuomenininkus prašome suaktyvinti Lietuvių Bendruomenės idėjos skleidimą bei jos populiarinimą per susirinkimus, spaudą ir radiją, kad 1968-tais Lietuvos Laisvės Kovos metais Bendruomenės organizaciniuose rėmuose susitelktų visas organizuotas JAV lietuvių judėjimas. Padarykime Lietuvių Bnę ir šiame krašte iš tiesų visuotiną ir efektingą. Stipri ir vieninga Pasaulio Lietuvių Bnė trečiojo seimo sesijos metu galės efektingai deklaruoti pasauliui okupuotos Lietuvos padėtį bei drauge su Vliku ir Diplomatine tarnyba sustiprinti Lietuvos išlaisvinimo darbą.

3. JAV LB taryba džiaugiasi Tautinių šokių šventės komiteto darbu, pritaria JAV LB Kultūros fondo planui suorganizuoti Teatro festivalį ir ragina visas LB apylinkes Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktuvinius metus atžymėti nekasdieniniais kultūriniais užsimojimais.

4. JAV LB taryba kviečia visus lietuvius skaityti ir remti "Pasaulio Lietuvį", lietuviškus laikraščius, žurnalus ir literatūrą.

5. JAV LB taryba suprasdama, kad Lietuvių fondo finansinė parama yra reikalinga Bendruomenės kultūrinių darbų įgyvendinimui, kviečia visus lietuvius dar stipriau remti kuo greitesnį LF augimą.

6. JAV LB taryba pageidauja, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė 1969-tuosius metus paskelbtų Lituanistinio Švietimo metais.

JAV LB tarybos 1967 gruodžio mėn. sesijos rezoliucijų komisija

Smuikininkė Brigita Pumpolytė pirmajame pabaltiečių koncerte Philadelphijoje, Pa. Nuotr. K. Čikoto

Kiek daug lietuviškų knygų? Kada jas perskaitysime?! Nuotr. V. Maželio

"Toks mūsų likimas" — nauja dainų — muzikos plokštelė. V. Bandžiūtė įdainavo: Mėlynos akys, Vasara ateina, Lopšinė, Naktis, Aš verkiu viena, Laukiu tavęs ir kitas moderniškas dainas. Kaina: stereo 5 dol., siunta 50 c.

Nauja ilgo grojimo plokštelė "Sigutė" jau gaunama. Vaikam skirtas dainas ir pasakas išpildo Aurelija Paukštelienė ir J. B. Jarai. Pasakos: Sigutė ir Liepsnabarzdis, Dainos: Milžinų šalis, Kartą karalaitis, Tindy, Žiema, Miegoti, vaikeli, Striukis beuodegis. Kaina 5 doleriai. Persiuntimui 50¢.

"Lietuviškos senos ir naujos dainos" — nauja ilgo grojimo plokštelė. Įdainuota: Užstalės daina, Prieš tolimą kelionę, Pavasario linksmybės, Bobutė ir Pilypėlis, Šią naktelę, Aš augau pas tėvelį, Tinginė boba, Oi tu Jieva, Jievuže, Oi laukiau laukiau, Stikliukėlis ir Mergužėlė brangi. Dainuoja: R. Marijošius, V. Noreika, L. Abarius, A. Mikalauskaitė, A. Staškevičiūtė, S. Petkevičius, V. Daunoras ir mišrūs chorai. Išleido Eurotone Co. Kaina: mono 4 dol., stereo 5 dol.

"Dainuoju jums, Aurelija". Mano gitara, Meilės ilgesys, Melsvas drugelis, Vandens lelijos, Aukso žiedai, Ąžuolų šlamesys, Baltos rožės, Einu namo, Vasaros lapai, Jau niekad ir Mama. Lengvos muzikos stereo plokštelė — kaina 5 dol. (Persiuntimui 50 c.).

"Lietuva Brangi" nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje chorų ir solistų įdainuota: Lietuva brangi, Per šilelį jojau, Senas jūrininkas, Apynėli žaliasai, Nemunas, Žibuoklė, Tu prisimink, O tu Joneli, Daina apie Klaipėdą, Lietuviška polka ir Lietus lynojo. Išleista Kanadoje. Kaina 5 dol.

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

Ką tik išleistas naujas lietuviškų dainų rinkinys "SU DAINA". Iki šiol buvusios panašių rinkinių laidos išsibaigusios ar sunkiai berandamos. Naujas rinkinys kišeninio formato, 351 psl., atspausdintas ant gero popieriaus. Dainas surinko Gražina Simukonienė. Rinkinyje yra 392 populiarios lietuviškos dainos. Platus stovyklose dainuojamų dainų skyrius. Rinkinio kaina 2 dol.

"Peilio ašmenimis", rašytojo Jurgio Jankaus trijų veiksmų drama. Veikale pavaizduojamas Lietuvos gyvenimo laikotarpis, kai paaiškėjo jog visi tarptautiniai pažadai grąžinti po karo laisves tautom, kurios per karą yra jų netekusios, yra niekais nuėję. Kaina 4 dol.

"Tautos keliu" — dail. Jurgio Juodžio tapybos kūrinių albumas. 50 spalvingų paveikslų iškelia Lietuvos valstybės tęstinumą nuo vainikuoto karaliaus Mindaugo laikų. Kaina 7 dol.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: *Lithuanian Reader for Self-Instruction.* Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

Lietuvos generalinis konsulo J. Budrio atsiminimai *"Kontržvalgyba Lietuvoje"* ka tik išėjo iš spaudos. 224 psl. knygoje autorius vaizdžiai apžvelgia kontržvalgybos veiklą Lietuvoje, netrukus po nepriklausomybės atgavimo. Šnipų ir kitų įtartinų asmenų sekimas ir jų kenksmingų siekimų atidengimas skaitytoją suįdomina ir pagauna. Kaina 2.50 dol. Šią ir kitas lietuviškas knygas bei plokšteles galima įsigyti Darbininko administracijoje.

ROCHESTER, N.Y.

Nauja ALT skyriaus valdyba

Sausio 14 įvykusiame ALT skyriaus susirinkime buvo išrinkta nauja ALT skyriaus valdyba: pirmininkas Juozas Jurkus, vicepirmininkai dr. Vladas Lėlis ir prof. dr. Antanas Klimas, sekretorius Vitalis Litvinas, iždininkas Antanas Sabalis ir informacijos reikalam Bronius Krokys. Petras Norkeliūnas, vadovavęs ALT ir BALF syriam apie 26 metus, dėl žmonos sunkios ligos ir kitų priežasčių, nesutiko daugiau kandidatuoti. Jis vieningai išrinktas šių organizacijų garbės pirmininku. Petras Norkeliūnas dėl savo malonaus ir taikaus būdo mokėjo sugyventi su visais ir jis niekados nežinojo kas tai yra "negaliu" ar "laiko neturiu". Lietuvos laisvės kovos ir lietuvybės reikalai jam buvo ir paliko pirmoj vietoj.

Naujasis ALT ir BALF skyriaus pirmininkas Juozas Jurkus yra vienas iš veikliausių jaunesnios kartos lietuvių. Buvęs kelis metus vietos Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininku, Rezoliucijom remti skyriaus pirmininku. Visur, kur tik šaukia Lietuvos laisvės kovos ir antibolševikinio veikimo reikalai, jis ten pirmas ir nepailstąs.

Antibolševikinis vakaras

Sausio 27, šeštadienį, 8 val. vak. ukrainiečių salėje, 1492 Clifford Avenue įvyks antibolševikinio fronto vakaras — koncertas, kuriame meninę programą išpildys solistas Leonas Baltrus, Lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Reginienės, ukrainiečių ir kitų pavergtų tautybių menininkai.

Atvyksta Jonas Aistis

Vasario 3, šeštadienį, 7:30 v. v. šv. Jurgio parapijos salėje yra rengiamas poeto Jono Aisčio poezijos vakaras, į kurį yra pasižadėjęs atvykti pats poetas — rašytojas Jonas Aistis iš Washington, D.C. Tokio pobūdžio literatūrinis vakaras Rochestery yra bene pirmas ir todėl vietos bei apylinkės lietuvių yra labai laukiamas. Šiam vakarui vadovauja rašytojas Jurgis Jankus ir dr. Jonas Dėdinas, vietos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės 50 metų atstatymo minėjimas įvyks vasario 18 šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos salėje, 555 Hudson Avenue. Minėjimo programoje: 9:30 v. lietuvių radijo valandėlės šventei pritaikytą programą angliškai ir lietuviškai praves R. Kiršteinas. 11 val. šv. mišios už mirusius ir gyvus Lietuvos laisvės kovotojus. Mišių metu visos lietuviškos organizacijos dalyvauja organizuotai ir su vėliavomis. Giedos vietos Lietuvių Bendruomenės choras, vad. Jono Adomaičio.

3 val. p.p. šv. Jurgio liet. parapijos salėje iškilmingas minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas Algirdas Kasiulaitis iš Clevelando. Meninę programą išpildys choras, solistai: kun. L. Januška, Birutė Čypienė ir Vlada Sabalienė. Minėjiman yra pakviesti JAV kongreso atstovas Frank Horton, miesto majoras ir kiti aukšti miesto pareigūnai. Chorui akomponuoja Kęstutis Saladžius, solistei Vladai Sabalienei — muz. Z. Nomeika.

— **Andrius Cieminis** rengiasi statyti Jurgio Jankaus 3-jų veiksmų dramą "Peilio ašmenimis". Šis veikalas tik neseniai yra pasirodęs.

— **Aloyzas Jančys ir Antanas Ragelis,** pensininkai, buvę veiklūs vietos lietuvių bendruomenės ir kitų liet. organizacijų nariai, dabar išvykę Floridon, iš ten rengiasi automobiliu keliauti aplink Ameriką.

— **Petras Norkeliūnas** praeitą rudenį atšventė 71 metus. Ilgiausių ir sveikatingiausių metų!

Labiausiai perkamos liet. knygos ir plokštelės

Čia šiuo metu labiausiai yra perkamos šios lietuviškos knygos: Jurgio Jankaus 3 veiksmų drama iš Lietuvos partizanų veiklos "Peilio ašmenimis", Renės Rasos romanas "Meilė trikampyje", K. Almenio apysakos "Gyvenimas tai kekė vyšnios", Jono Budrio atsiminimai "Kontrižvalgyba Lietuvoje", A. Vaičiulaičio apysakos "Gluosnių daina", dr. Juozo Girniaus "Idealas ir laikas" ir kt.

Lietuvių spaudos kioske yra gautos tik išspausdintos knygos: "34 eilėraščiai", dr. A. Ramūno "Iš sutemų į aušrą", vaikam "Birutės rytas", "Baltasis stumbras", "Algiukas gaudo vėją" ir kt.

Lietuviškos ilgo grojimo plokštelės: Senos ir naujos lietuvių dainos, Lietuva brangi, Svajonių sūkury, O ramunėle ir kt.

Visas šias ir kitas lietuvių kalba knygas ir plokšteles galima pamatyti ir įsigyti liet. spaudos kioske, kuris veikia sekmadieniais nuo 10 iki 12:30 val. p.p. šv. Jurgio liet. kat. parapijos žemutinėje salėje. **sb.**

PHILADELPHIA, PA.

Bendruomenės vakaras

Sausio 27 d. 7 v.v. naujai atremontuotoje Šv. Andriejaus parapijos salėje rengiamas linksmas vakaras. Programą išpildys humoristas aktorius Vitalis Žukauskas ir New Jersey moterų kvartetas — Dvi mamytės ir dvi dukrytės. Po programos veiks puikus bufetas, bus įdomi loterija ir šokiam gros geras orkestras. Šį vakarą rengia LB Philadelphijos apylinkės valdyba. Daug darbo buvo įdėta remontuojant salę ir ruošiantis šiam parengimui. Visuomenė kviečiama rengėjų pastangas įvertinti ir kuo gausiau šiame vakare dalyvauti, pasidžiaugti lietuviška programa ir pavakaroti savoj jaukioj lietuviškoj salėj.

Knygų paroda

Knygų anglų kalba apie Lietuvą paroda, paįvairinta lietuvių tautinio meno dirbiniais, atidaryta sausio 22 Free Central Library of Philadelphia galerijoje, Logan Square (N. 20 ir Vine Sts.). Paroda tęsis iki kovo 31. Jos eksponatai užima 22 vitrinas. Parodą galima aplankyti darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro; šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro; sekmadieniais nuo 2 val. iki 6 val. p. p.

Ryšium su šia paroda centrinė biblioteka yra papildžiusi savo lentynas naujom anglų kalba išleistom knygom apie Lietuvą. Knygas galima trim savaitėm pasiskolinti.

Didžiausią šios parodos rengimo darbų naštos ir atsakomybės dalį nešė komiteto kultūrinės sekcijos narė Snieguolė Jurskytė. Prie galutinio parodos apipavidalinimo savo nuoširdžia talka prisidėjo D. Dragūnienė, E. Bendžiūtė, dr. J. Puzinas, dr. A. Salys, skulptorius P. Vaškys, dail. R. Viesulas, A. Vaškelis, K. Čikotas, G. Surdėnas, A. Gečys ir ypač O. Jurskienė. Padėka tenka ir dešimtim lietuvių, noriai paskolinusių parodai eksponatų. Šios parodos mecenatais yra dr. A. Šmulkštys (Riverside, N. J.) ir R. Brauklys (Reading, Pa.), savo stambiom aukom paremę parodos rengimo darbus ir įgalinę knygų užpirkimą bibliotekai. -Sag.

Apeigų kongregacija Romoj šiuo metu turi 1132 bylas kandidatų į oficialius šventuosius. Jų tarpe yra septyni popiežiai: Inocentas I, Inocentas XI, Gregorijus X, Benediktas XIII, Pijus IX, Pijus XII ir Jonas XXIII.

Vakarų Vokietijoje leidžiami 22 savaitiniai katalikiški laikraščiai, kurie turi 6,400,000 skaitytojų. Vienuolynai išleidžia 3 milijonus egz. religinės spaudos. Religinio turinio žurnalų spausdinama virš 2 milijonų egz.

Lietuvių Fondo narių visuotinis suvažiavimas praeitų metų lapkričio 26 d. Chicagoje. Kalba dr. A. Razma. Nuotr. V. Noreikos

ŽINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Pasiruošimas tautos šventei

Jau buvo rašyta, kad Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 50-ties metų sukaktis bus iškilmingai paminėta. Komitetas, kurio pirmininku yra teisėjas Leonardas G. Velishka, labai nuoširdžiai darbuojas.

Kleb. kun. Juozas Bucevičius, M. S., parašė specialų laišką parapiečiam ir bendrai visiem, kad gausiai dalyvautų minėjime ir įsigytų bilietus.

Minėjimas įvyks šeštadienį, vasario 10, **Bishop Guertin H. S. auditorijoje,** Lund Road, Nashua. Susipažinimo valandos — nuo 5 iki 7 vak.; nuo 7 iki 9 val. vak. vakarienė, kalbos ir meninė programa, o nuo 9 val. iki vidurnakčio šokiai.

Pasižadėjo dalyvauti daug įžymių svečių ir pasakyti trumpas kalbas apie pavergtą Lietuvą ir jos siekius atgauti nepriklausomybę ir laisvę. Dalyvaus New Hampshire valstijos gubernatorius John W. King; senatorius Thomas Mc Intyre; prel. Olkovikas, Manchesterio diecezijos kancleris; Nashua miesto majoras Dennis J. Sullivan; adv. Jonas J. Grigalus iš Bostono; New Hampshire aukščiausiojo teismo teisėjas Edward J. Lampron ir kiti. Meninę programą išpildys dainininkė Stasė Daugelienė iš Bedford, N. H. Programos vedėju bus komiteto pirm. teisėjas Leonardas G. Veliška.

Bilietai jau platinami. Jų kaina tik $3.00. Prašoma bilietus įsigyti iš anksto. Jų galima gauti klebonijoje, 119 Temple Street; pas Kazį Kazlauską, 8 E. Pearl St., ir pas kitus platintojus.

Kviečiami ne tik vietiniai lietuviai, bet ir iš kitų kolonijų dalyvauti šiame iškilmingame parengime. ...A.

Waterbury, Conn., sausio 7 surengtas įvairių tautybių ir religijų koncertas. Jo iniciatoriumi buvo prof. A. Aleksis. Nuotr. iš k. į d. pirmoje eilėje Dorothy Ferguson—American Guild of Organists Waterburio skyriaus pirm., komp. A. J. Aleksis, Marcelė Andrikytė — para pijos choro pirm., stovi kleb. kun. E. Gradeckas, Kazimiera Čampienė — choro sekretorė.

NEW HAVEN, CONN.

Matulaičio Namų statymui remti komitetas, gruodžio 10 didžiojoj parapijos salėj suruošė kavutę — įkurtuves. Nors oras buvo labai gražus, ir jokių kitų lietuviškų pramogų nebuvo, žmonių prisirinko labai mažai. Todėl buvo labai malonu matyti viešnių iš Bridgeporto. Mažas skaičius, bet didelėm ir gerom širdim susirinko ...

Popietę trumpu įvadu pradėjo komiteto pirm. Z. Merkevičius. Po jo trumpai kalbėjo centro v-bos narys A. Gruzdys. Kiek ilgėliau kalbėjo seselė Paulė. Filmutes iš Matulaičio Namų statybos, stovyklų ir dabartinių senelių namų (šv. Juozapo vilos) parodė ses. Viktorija. Meninę programą išpildė seselės, padainuodamos keletą dainų giesmių.

Po programos visi buvo pavaišinti kava ir pyragais nemokamai. Vėliau kai kurie šnekučiavosi, o kiti, susėdę ratu, ses. Jurgitos vadovaujami, išdainavo dainų daineles ir Kalėdų giesmes. Didelė padėka klebonui už leidimą nemokamai pasinaudoti sale, skelbimą žodžiu bažnyčioje ir įrašymą į biuletenį net du sekmadienius.

A. a. Elenos Ramanauskienės prisiminimui suruoštuose pietuose gruodžio 17 buvo paminėta ir A. Ramanausko sesers, tėv. Pijaus Šarpnicko, O.F.M., penkiolikos metų kunigystės jubiliejus.

Vietinis amerikiečių dienraštis gruodžio 22 įsidėjo puses puslapio su nuotraukomis aprašymą apie lietuviškas Kūčias ir Kalėdas.

L.R.K. Mot. s-gos 33 kuopa suruošė bendras Kūčias parapijos salėje gruodžio 23 d. 6:30 v. Dalyvavo per 90 asmenų. Daug čia gimusių trečios kartos, jau lietuviškai nebemokančių ir jaunimo. Prie gražiai Kūčių patiekalais ir plotkelėm ant šieno apdėtų stalų, klebonas kun. A. Zanavičius sukalbėjo maldą ir pradėjo plotkelių laužymą. Akį traukė ir apetitą kėlė įvairios silkės, žuvys, grybai, mišrainės, šližikai, aguonų pienas, kisielius ir kiti skanėstai. Svečių pasitenkinimas labai didelis, o nelietuviai stebėjosi maisto įvairumu, gausumu ir skanumu. Nelengva buvo viską padaryti. Ypatingai sunkiai teko dirbti komisijos narėm. Dideliu sugebėjimu ir darbštumu pasireiškė Teresė Strimaitienė, jau nesykį gerai užsirekomendavusi kaip prityrusi ir sumani šeimininkė. Nežiūrint sunkios slogos pačioj blogiausioj stadijoj, neatsisakė jokio darbo ir ištvėrė iki pat galo, nors po to ir atsigulti teko. Daug rūpesčių buvo pirm. M. Jokūbaitei, kuri, savęs nesigailėdama ir nusižemindama, stengiasi visiem pataikyti. Komisijos kitos narės: V. Gruzdienė, M. Merkevičienė ir A. Lipčienė. Labai daug padėjo Br. Strimaitis, surinkdamas ir suveždamas salėn pagamintą maistą. Ačiū ir Z. Merkevičiui, G. Merkevičiūtei ir St. Lipčiui. M. Ramanauskienė ir Rožė Kisielienė už daugelio metų darbą kuopos valdyboje pagerbtos ir padėkos ženklan jom prisegtos gėlės.

Parapijos bažnyčioje prieš ir per vidurnakčio bernelių mišias buvo giedamos lietuviškos Kalėdų giesmės ir mišios mažo moterų choro, vadovaujamo Tessos Rosseli, prieš porą metų mirusio vargonininko dukrelės, kolegijos studentės. Viskas daroma parapijai ir lietuviškom pamaldom išlaikyti. Deja, vis mažiau ir mažiau lietuviai lanko savo pamaldas — tai per šilta, tai per šalta ... Yra ir tikrų pasišventėlių, kurie gyvena toli, turi mažus vaikus, bet joks oras jų nesutrukdo.

Mikalina Novickienė, Vlado ir Stasiaus motina, mirė gruodžio 23.

Juozas Pilvelis. Nevedęs, mirė gruodžio 25. Paskutinius 13 metų išbuvo senelių poilsio namuose. Jo sesuo Pilvelytė-Vokietaitienė yra mūsų garsiojo Arnoldo Vokietaičio motina.

Ona Parzych-Mažytė mirė gruodžio 26. Paskutiniu laiku gyveno Ansonijoj. Liko daug giminių, tarp jų ir sesuo Rožė Kisielienė, uoli mūsų parapijos ir organizacijų veikėja.

Paulina Žemliauskienė, prieš dešimtį mėnesių atvažiavus iš Lietuvos, šiom dienom gavo žinią, kad ten miręs jos jauniausias brolis. Pereitą vasarą palaidojo jauniausią sūnų, iš darbo grįžtantį, negro mirtinai primuštą.

New Haveno liet. bendr. valdyba ir kitų organizacijų atstovai susirinko posėdžio gruodžio 29 Vasario 16 minėjimui aptarti. Minėjimas daromas vasario 26. Pradedamas pamaldomis 10:30 val. ir tęsiamas parapijos salėje 3 val. popiet. Kalbės R. Kezys iš New Yorko. Bus ir trumpa meninė programa bei vaišės. Nutarta prašyti miesto burmistrą vasario 16 paskelbti New Haveno lietuvių diena ir iškelti Lietuvos vėliavą prie miesto valdybos. Daryti žygių vietiniam dienraštyje patalpinti straipsnį ta proga. Ruošiamasi minėjimą padaryti neeilinį ir prašoma moralinės ir medžiaginės paramos iš visų New Haveno geros valios lietuvių. Šie didžiosios sukakties metai mum nepaprastai svarbūs— atiduokime savo duoklę: Nelaukime kvietimo, prašymo —pasisiūlykime patys, jei ką galime. Darbo daug visais šiais metais, nors dirbančių mažėja.

Albina Lipčienė

Dr. Aldona Stepetytė-Janačienė skaito paskaitą pirmojo lietuvių moterų suvažiavimo minėjime, kuris buvo surengtas gruodžio 2 New Yorke. Nuotr. V. Mašelio

IŠ VISUR

— **Vasario 16-tosios gimnazija** Vokietijoje ir praėjusiųjų Kalėdų proga surengė Kalėdų eglutę su atitinkama programa. Kaip paprastai, turėjo visą eilę svečių iš vietos visuomenininkų, pareigūnų ir laikraštininkų. Kaimyninių miestų dienraščiai ir šį kartą, papasakodami apie eglutės programos turinį, šiltai paminėjo lietuvių gimnaziją ir Lietuvą. Atsiliepimų turinį pavaizduoja straipsnių antraštės.

"Weinheimer Nachrichten" — Tėvynės dalelė svetur, "Darmstaedter Echo" — Rengimasis laisvam kraštui, "Lampertheimer Zeitung" — Viltys ir draugingas sugyvenimas.

Straipsniai pailiustruoti pobūvio nuotraukomis. Taip gimnazija, šalia tiesioginių savo uždavinių, vykdo ir tautinę misiją. (E.)

— **Lietuvių Foto Archyvas** Chicagoje, Jaunimo centre sausio 28 ruošia skaidrių ir pašnekesio popietę. Programoje dail. Kazio Varnelio darbų skaidrės ir rašyt. Kazio Bradūno įžanginis žodis: "Kazio Varnelio optinis ir pirminių formų menas".

— **Dr. Vytautas Vardys ir Gabrielius Gedvila,** LB centro valdybos paprašyti, Vasario 16 proga paruošė anglų kalba apie Lietuvą straipsnius. Tie straipsniai yra multiplikuoti ir siuntinėjami LB apygardų ir apylinkių valdybom, kurios yra prašomos pasirūpinti jų patalpinimu amerikiečių spaudoje.

— **Anatolijus Kairys,** JAV LB Kultūros Fondo pirmininkas, sudarė planus ir rūpinasi dramos studijos steigimu. Dramos studiją Chicagoje numatoma atidaryti vasario mėn. Tikimasi, kad teatrą ir vaidybą mėgstąs jaunimas studiją gausiai lankys.

— **Petras Petrutis,** Margučio vedėjas, JAV LB Centro Valdybos pakviestas, rūpinasi amerikiečių radijui skirtos Vasario 16 minėjimo juostelės pagaminimu.

— **JAV LB centro valdyba,** PLB valdybos prašoma, sutiko, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pagamintas lietuvio ženkliukas Amerikos Lietuvių Bendruomenėje gali būti platinamas. Centro valdyba rekomenduoja kiekvienam lietuviui šį ženkliuką įsigyti.

— **JAV LB Hartfordo apylinkės valdyba** pirmoji atsiliepė į centro valdybos anketą apylinkių valdybų pirmininkų suvažiavimo reikalu. Ji pritarė tokio suvažiavimo šaukimui, davė pozityvių ir naudingų patarimų dėl suvažiavime svarstytinų klausimų ir pažadėjo tokiame suvažiavime dalyvauti.

— **Dr. Balys Matulionis,** Wallum Lake, Rhode Island, 02884, renka medžiagą ir rengiasi rašyti plačią visuomeninės bei spaudos darbuotojos Felicijos Bortkevičienės monografiją. Dr. B. Matulionis jau yra parašęs dvi knygas — Fraternitas Lithuanica —1908-1958, kuri išleista 1958 ir Vladas Nagius Nagevičius —1962. Monografijos autorius bus dėkingas visiems, kurie teiksis prisiųsti jam aukščiau nurodytuoju adresu savuosius atsiminimus, rašytinę medžiagą ir fotografijas iš Felicijos Bortkevičienės gyvenimo ir visuomeninės veiklos.

— **Solistas V. Verikaitis** pakviestas atlikti meninę programą Montrealyje vasario 18 Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjime. Solistas, šalia reguliarių pamokų Danforth Tech gimnazijoje, dalyvauja CBC radijo programos (Continental Carousel) ir sekmadieniais vadovauja vaikų chorui šv. Jono Kr. bažnyčioje.

Demonstravo lietuviškas kūčias Woodhavene

Lietuviškų Kūčių ir Kalėdų papročių bei tradicijų pristatymas amerikiečiams, šv. Luko evangelikų liuteronų parapijos salėje, Woodhavene gruodžio 29 praėjo sėkmingai ir padarė jiem puikų įspūdį. Tai buvo tikra amerikiečių susipažinimo su lietuviškais papročiais, tradicijomis, kultūra bei dabartine Lietuvos politine padėtimi šventė.

Pradžioje prieškalėdinio vakaro rengėjai tikėjosi gal apie 40 žmonių, geriausiu atveju— iki šimto. Bet kai paskelbė, kad pasirodys lietuviai ir demonstruos lietuviškas Kūčių ir Kalėdų tradicijas, tai norinčių dalyvauti atsirado apie pora šimtų.

Programos metu ir jai pasibaigus (truko tik apie valandą laiko) teko iš pačių rengėjų iš girsti ir stebėti jiems sudarytą įspūdį, kad jie tokios šventės savo parapijoj anksčiau tikrai neturėję. Nedaug ką mes jiem teparodėm, nes dėl trumpo laiko ir nepatogios salės bei mažos scenos didesnių meno pajėgų nebuvo galima panaudoti.

Pati programa nors ir trumpa, bet įvairi ir turininga. Tai parodo, kad ir su tiek jau galima pristatyti lietuvius ir Lietuvos reikalą amerikiečiam. Parodyti iš arčiau kas per žmonės tie lietuviai, gyveną jų kaimynystėje, iš kokio krašto jie kilę, kokios jie kultūros, kokiomis problemomis bei rūpesčiais jie gyvena šiame krašte.

Kai kas gal darys priekaištą, kad nedaug žmonių tą viską stebėjo, kad mažai tepadaryta propagandos politine prasme, kad nesudaryta naujų pažinčių su žymesniais politikais, laikraštininkais, radijo-televizijos žmonėm, kurie vienu ar kitu būdu mums būtų naudingi, ypač šiemet — laisvės kovos metais. Žinoma, tai būtų gerai. Bet nenorėkime viską atsiekti iš karto. Pirmieji ledai jau pralaužti. Nors ir maži grūdeliai, pasėti į gana derlingą dirvą, su laiku gali duoti gražių vaisių.

Būkime dėkingi už progą tai padaryti. O šią pirmą progą LB New Yorko apygardos valdyba išnaudojo. Reikia tikėtis, kad panašių progų ateityje bus daugiau.

Nors Woodhaveno rajone lietuvių gyvena gana daug, reikia stebėtis kaip mažai informuoti amerikiečiai (o gal anksčiau jie ir nesidomėjo) Lietuvos pokarine bei dabartine padėtimi.

Dauguma šv. Luko evangelikų-liuteronų parapijos narių tautiniu atžvilgiu yra vokiškos kilmės su įvairiom priemaišom, kurių stipriausia — skandinaviška. Socialiniu požiūriu — prekybininkai, amatininkai, tarnautojai bei įvairūs profesionalai, kaip ir ten gyveną lietuviai. Pajutę, kad jų apylinkėje gyvena nemaža lietuvių, pasiryžo su jais susipažinti ir tuo reikalu kreipėsi į LB New Yorko apygardos valdybą. Lietuvius pažinę iš arčiau, stebėjosi jų organizuotumu, ypač kad pajėgiama išlaikyti organizuotus lietuviško jaunimo vienetus, kaip tautinių šokių grupę, skautus ir pan.

Iškilmės prasidėjo oficialiais pietum apatinėje salėje. Ten dalyvavusiem lietuviam teko nemažai nustebti, kai gautos prie švarko prisisegti vardų kortelės. Ten jau buvo lietuviškai įrašyta "Linksmų Kalėdų" ar "Laimingų naujų metų". Tokias korteles gavo visi vakaro dalyviai, o ne vien lietuviai. Salė ir stalai buvo papuošti lietuviškom trispalvėm dekoracijom.

Prieš pradedant lietuvišką programą, LB New Yorko apygardos valdybos pirm. A. Vakselis trumpai supažindino su dabartine Lietuvos valstybės politine padėtimi, jos istorija, lietuvių išeivių veikla ir siekimais, ypač šiais Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktuviniais metais.

Birutė Barauskaitė prieš kiekvieną lietuvių tautišką šokį trumpai paaiškino apie jo prasmę. Pašokti keturi šokiai: "Ragučiai", "Pas močiutę augau", "Oželis" ir "Vakaruškos". Šoko keturios poros arba aštuonios mergaitės. Gaila, kad dėl nepatogios salės vadovė J. Matulaitienė negalėjo paruošti didesnės grupės.

Po šių tautinių šokių buvo parodytas spalvotas filmas, pagamintas apygardos valdybos iždo .V. Padvariečio. Filmas pavaizdavo Lietuvių dieną Pasaulinėje parodoje New Yorke. Dalyviai stebėjo net 800 tautinių šokių šokėjų ir kitus didingus tos dienos vaizdus. Kadangi filmas buvo negarsinis, tai komentavo A. Vakselis.

Toliau Birutė Barauskaitė, viena iš tautinių šokių šokėjų,

(nukelta į 8 psl.)

Maironio mokyklos patys mažiausi — vaikų darželis Nuotr. R. Kisieliaus

LAWRENCE, MASS.

Šv. Pranciškaus parapija gavo vikarą — kun. Joną Bernatonį. Jis šitoj parapijoj jau yra buvęs prieš 18 metų, drauge su dabartiniu klebonu kun. Petru Šakaliu. Kun. Jonas yra malonaus būdo, žmonių mėgiamas.

Vienas parapietis šiai bažnyčiai yra užsakęs naują, atitinkantį liturginius reikalavimus altorių — stalą, o Petras Gumauskas jau nupirko 2 naujas, gražias žvakides po 3 lizdus.

Parapijos salėj susidėvėję ilgi mediniai stalai su įsukamom kojom pakeisti naujais, aliuminiaus su prilenkiamom kojom. Metalines kėdes jau prieš keletą metų dar buv. klebonas P. Juras parūpino. Dabar salė turi visai padorius baldus. Ruošiamasi dar pristatyti naują papildomą virtuvę.

Prieš porą savaičių čia, parapijos salėj, Lietuvos vyčiai buvo suruošę parapiečiam, turintiem 65 ar daugiau metų, pagerbimo vakarienę. Seniausieji net dovanų gavo.

Sausio 7 parapijos klebonas savo bažnyčios kolektorius, lekcijų skaitytojus ir tarnautojus su žmonom pavaišino pietumis.

Prel. Pranciškus Juras po auto katastrofos Worcestery gydėsi tik apie savaitę. Po to jis grįžo į Lawrence ir pagelbsti šv. Pranciškaus parapijos klebonui.

Bažnyčioje daugiau naudojamose vietose patiesti kilimai.

J. Sk.

IŠ VENECUELOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Respublikos prezidentas dr. R. Leoni per kun. A. Perkumą sezoninių švenčių proga atsiuntė Venezuelos Lietuvių Bendruomenei sveikinimus. Pirmas toks atsitikimas.

Lietuvių Bendruomenės Caracas apylinkė suruošė lietuvių vaikučiam gražią Kalėdų eglutės šventę su atitinkama programėle, kurią paruošė mok. Stasys Jankauskas. Geriausiai savo roles atliko šie vaikučiai: Dainora Jaloveckaitė, Dalytė Slogeraitė ir Jonas Rozales. Jiem kun. A. Perkumas užprenumeravo vaikų laikraštėlį "Eg-lutę".

Venezuelos Lietuvių Bendruomenė ruošiasi iškilmingai paminėti dvejopą sukaktį: 50 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir 20 metų nuo Venezuelos Lietuvių Bendruomenės įsikūrimo. Šiai šventei yra numatyta kviesti min. St. Lozoraitį, vysk. V. Brizgį, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūną ir PLB pirm. J. Bachūną. Ta proga yra manoma gauti audiencijas pas respublikos prezidentą ir kardinolą.

Kun. A. Perkumas

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių,	Stereo $5.00	4.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų.	Stereo $5.00	4.00
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota		5.00
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir duk. 15 liet. dainų.	Stereo $5	4.00
Šiluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai		5.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 lietuviškų dainų solo		5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X irXI albumai po $5.00		10.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika —	Stereo	5.00
Dainuoju Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo	5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3		5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 dainų. St.	$4	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų		3.50
Dainų ir arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio		5.00
Dainos, A. Stempužienės 24 liet. dainos	Stereo $7.00	6.00
Dainos, B Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos		4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės		4.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 liet. dainų.	Stereo $5	4.00
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ansamb. 14 l. dainų St.	$5	4.00
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų. St.	$5	4.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės.	Stereo $6.00	5.00
Kur banguoja Nemunėlis, Al. Brazio 9 dainos, 9 giesmės		4.00
Laužų aidai, 4 oktetų įdainuotų 16 skautiškų dainų		4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara		4.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių		4.00
Lietuviški šokiai, K. Daubaro akordeonu 18 šokių (Nr. 1)		4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras. 18 šok.	Stereo $5	4.00
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienei. St.	5.00	4.00
Glaudžia Trimitai, Br. Jonušo įgrota 12 l. patriotinių maršų		7.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Žukausko-Vasiliausko juokai		4.00
Liaudies giesmė, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų		5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrinėlių		5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių	po	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno		5.00
Lione Jodis contralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio plokšt.		4.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)		3.00
Lithuanian 2-speed record course		3.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co., 16 l. dainų ir šokių		4.00
Lietuvių dainos ir šokiai: 5 polkos, 4 valsai ir dainos. St.	5	4.00
Lietuviškų šokių muzika iš 6 polkų, valsų ir dainų		4.00
Lietuvos Atsiminimų 25 m. jubiliejus dainose		4.00
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 l. dainų. St.	$7.50	6.50
Mes žengiame su daina, N.Y. vyrų okteto 17 dainų.	Stereo $5	4.00
Operų Arijos, Sol. St. Baro	Stereo $7.00	6.00
O ramunėle, pasakyk, Birutė Tamošiunas, 12 muzikos šokių		6.00
Svajonių sūkurys, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos šokių		6.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų		3.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 2, 12 liet. dainų-šokių		3.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelės)		10.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras		5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo $6	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai		5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių —	Stereo $6.00	5.00
S. Barkaus radijo vak. dainuoja, 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų		4.00
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų dainų.	Stereo $5	4.00
Tetydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų		3.00
Tėvynei sukolam, Dainavos ansamblio. 14 liet. dainų. St.	$6	5.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaikų dainos		3.00
Tėvynės meilės nemari, A. Dambriauskaitės 13 liet. dainų		4.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika —	stereo	5.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų		3.50
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st.	$6.00	5.00
7 Kristaus žodžiai, šv. Kazimiero parapijos choras		4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid. Stereo	$5.00	4.00
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stutgarto simfonija, Stereo	$5.00	4.50
Lietuvos - Latvijos - Estijos Himnai		2.00
Lietuvos Himnas ir simfonija		2.00
Baltic Countries National Anthems (33⅓ RPM)		1.00
National Anthem of the U.S. (33⅓ RPM)		1.00
Žibuoklės, L. Stuko moterų sekstето 14 liet. dainos. Stereo	$5	4.00
New Yorko Liet. Vyrų Choro 16 liet. dainos.	Stereo$5	4.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢; į Kanadą $1.00)

Šv. Pranciškaus ir Lenino pokalbiai

(atkelta iš 4 psl.)

Vengrų kat. kunigas dr. Bodo buvo susipažinęs su Leninu Paryžiuje, pirmojo pasaulinio karo metu. Kai Leninas gyveno Maskvoje, jis jį aplankė 1923 ir jam tarė: "Komunistiška valstybė tik tada turės tvirtą pamatą, kai tamsta Rusijon parsigabensi bent tuziną pranciškonų, kurie juk irgi yra komunistai". Leninas šią pasiūlą griežtai atmetė, ir dr. Bodo nebedrįso apie tai bekalbėti. Metam praslinkus, 1924 sausio 21 Leninas mirė. Mirštančiojo paskutinieji žodžiai buvę: "Dabar aš matau, aš suklydau. Rusijai išgelbėti aš turėjau parsigabenti bent tuziną Pranciškų Asyžiečių".

Šio posakio autentiškumu susirūpino kun. M. D'Herbigny, S. J., rimtas ir kritiškas mokslo vyras. Anas vengras kunigui jėzuitui pasakojęs apie paskutines Lenino dienas. Šviesesniais ligos protarpiais Leninas kalbėjęs: "Aš suklydau! . .Reikėjo, bent taip aš manau, prislėgtas žmonių mases išlaisvinti, bet mūsų metodai iššaukė dar didesnę priespaudą ir žiaurias skerdynes. Ir žinai, kad mano pati baisiausia kančia yra jaustis skęstant begaliniam nekaltų aukų kraujo klane. Išgelbėti mūsų Rusijai reikėjo tuzino Pranciškų Asyžiečių! Tik 12 Pranciškų Asyžiečių, ir mes būtume išgelbėję Rusiją!" (D. Levack, Le Communisme athee, Montreal, p. 99).

Kaip Leninas mirė, vaizdžiai aprašo **Percival Philips:** "Žmogus, kuris virš dviejų milijonų savo tautiečių šaltakraujiškai pasiuntė mirtin, pamažu tapo suimtas skaudžios ligos. Daugiau kaip metus Leninas atkakliai gynėsi nuo mirties, bet paralyžius diena iš dienos naikino jo proto jėgas. Paskutinę gyvenimo dieną galingasis rusų valstybės viešpats savo patogiame dvarelyje Gorki, prie Maskvos, raitėsi ir kankinosi ant žemės... Sąžinės graužimas kankino jį..."

★

1967 kovo 17 W. J. Tribune vedamajame apie Stalino dukterį **Svetlaną** priminė keistą sutapimą: prieš 50 metų kitas rusas, Leninas, iš Šveicarijos buvo išleistas ir Vokietijos plombuotame traukiny nugabentas į Suomiją, o iš ten į Rusiją, kad ten padarytų revoliuciją. Nuo jo įvestos sistemos dabar **pabėgo Svetlana,** atsitiktinai į tą pačią Šveicariją.

Svetlana 1967 rugpiūčio 27 tarp kitko New Yorke žurnalistam pareiškė: **"Aš tikiu, kad Rusijoje po 50 metų ideologija, kuri žinoma kaip marksizmas — leninizmas, nustoja buvusi vyriaujanti ideologija tarp gyventojų"..**

"Kitados tikėta, kad tai kažkas progresyvu ir kad tai sukels žmonėse entuziazmą ja pasekti. Negaliu sakyti, kad ji tebėra tokia dabar — ir aš pati nesu išimtis".

"Aš kaip tik priklausau tam tikrai Rusijos gyventojų generacijai, kuri nusivylė šia ideologija, kuri galų gale rado ją esant klaidingą ir negalinčią duoti žmonėms to, ką ji žadėjo pradžioje". **T.B.R.**

Maironio mokykloje jau moko jaunieji, patys neseniai tą mokyklą baigę. Nuotr. R. Kisieliaus

MATULAIČIO NAMŲ statyba baigiama. Kad jų gyventojai jaustųsi savųjų tarpe, norime, kad ir dirbantieji daugumoj būtų lietuviai. Reikalingi darbininkai ir darbininkės įvairiem darbam:

slaugės (RN ir LPN),
jų padėjėjos,
raštinės, virtuvės ir skalbyklos darbininkės;
vyrai —
namo ir sodybos priežiūrai

Kreiptis:

MATULAITIS NURSING HOME

Putnam, Conn. 06260

KNYGOS ANGLŲ KALBA

Introduction to Modern Lithuanian, lietuvių kalbos gramatika, aiškinama anglų kalba. Skaitymai, gramatikos aiškinimai ir žodynėliai. Paruošė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kietais viršeliais, 480 psl. $7.00.

Lithuanian Reader for Self-Instruction, by William R. Schmalstieg and Antanas Klimas. Priedas prie Introduction to Modern Lithuanian. $1.00.

Timeless Lithuania by Owen J. C. Norem, B.D., L.L.D. $4.00.

Lithuania and Lithuanians, compiled by J. Balys. Bibliography. $5.00.

The Balts, by Marija Gimbutas. Ancient Peoples and Places. 286 psl. kietais viršeliais. $7.50.

Lithuania under the Soviets, by V. S. Vardys. Portrait of a Nation 1940-65, 300 psl., kietais viršeliais. $7.00.

Vytautas the Great—Grand Duke of Lithuania, by Dr. J. B. Končius. Kietais viršeliais $4.00, minkštais $3.00.

Twenty Years' Struggle for Freedom of Lithuania, by J. Audėnas. $2.50.

The War Against God in Lithuania, by Dr. J. Savasis. $1.25.

Guerrilla Warfare on the Amber Coast, by K. V. Tauras. $3.00.

Leave Your Tears in Moscow, by B. Armonas. $4.00.

Tannenberg, by C. R. Jurgėla. The Battle of Tannenberg. $2.00.

The Refugee, by K. C. Cirtautas. $3.50

Crosses, by V. Ramonas, romanas. Kietais viršeliais. $4.00.

Selected Lithuanian Short Stories. Lietuvių rašytojų kūriniai. $5.00.

Lithuanian Quartet. Barono, Katiliškio, Landsbergio ir Šeinaus kūriniai. $5.00.

Lithuanian Folk Tales. $4.50.

The Herdsman and the Linden Tree. V. Krėvės apsakymai. $4.00.

House Upon the Sand, by J. Gliauda. Romanas. $4.00.

The Ordeal of Assad Pasha, by I. Šeinius. Satyra. $2.00.

Memoirs of a Lithuanian Bridge. V. Kudirkos kūriniai. $2.00.

The Maker of Gods, by St. Zobarskas. 10 novelių. $3.00.

The Temptation, by V. Krėvė. $3.00.

Bobby Wishingmore, by S. Zobarskas. Vaikams istorija. $2.00.

The Living Testament of Faith and Courage. Sibiro maldaknygės lietuvių - anglų kalbomis, didelio formato leidinys. Kietais viršeliais. $3.50.

Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis. $2.00.

Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. $1.25.

Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers, by P. Jurkus. Lietuvių menininkų paveikslų albumas. Didelio formato. $6.00.

Lithuania, by V. Augustinas. Albumas iš Lietuvos vaizdų. $6.00.

Dedication of the Chapel of Our Lady of Šiluva. 50¢.

Our Lady of Šiluva, by Rev. John C. Jutt. 50¢.

Thaddeus Kosciuszko the Champion of Freedom, by A. D. Yuknis. 50¢.

Lithuania, short pamphlet about Lithuania. 50¢.

English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 30,000 žodžių). $6.00.

Lithuanian-English, by B. Piesarskas, B. Svesevičius (ca. 27,000 ž.) $5.00.

Lithuanian-English, V. Peteraitis, 602 psl. Kietais viršeliais. $7.00.

Lithuanian-English & English-Lithuanain kišeninis žodinėlis. $2.00.

Photographs / Algimantas Kezys, S.J. — meniškas albumas. $4.00

Awakening Lithuania, by Dr. Jack J. Stukas. $5.00.

Footbridges and Abysses, a novel by A. Baronas. $5.00.

Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, a novel by Ig. Šeinius $5.00.

Noon at a Country Inn, by A. Vaičiulaitis. $4.00.

Nimblefoot the Ant and Her Adventures, by V. Tamulatis. $4.00.

The Deluge, a Love Story of Ancient Times, by M. Vaitkus. $4.00.

The Mountain Doves and other African Folktales, N. M. Zobarskas. $3.50.

Amens in Amber, Leonardo Andriekaus poezija anglų kalba. Kaina 4 dol.

Šios ir kitos knygos bei muzikos plokštelės gaunama:

DARBININKO ADMINISTRACIJA

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukas prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

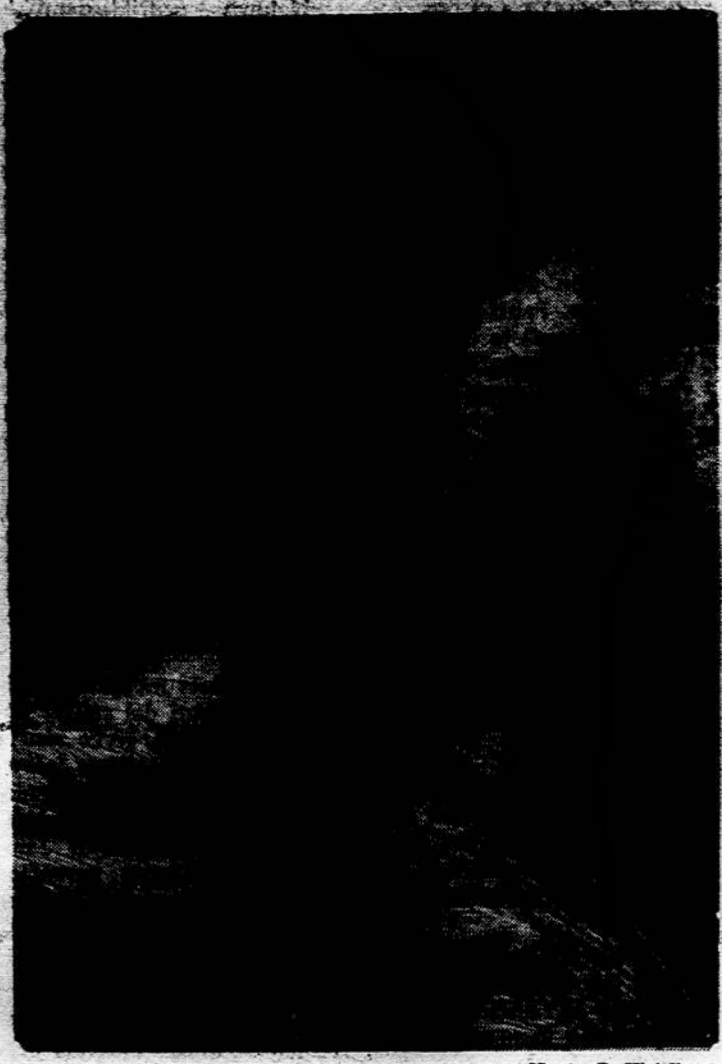

Žiema dailininkė papuošė langus — Nuotr. R. Kisieliaus

SPORTAS

NAUJI ŠALFASS-os CENTRINIAI ORGANAI

ŠALFASS-os garbės teismas praneša, jog sausio 9 pasibaigusiuose centrinių organų rinkimuose dalyvavo 13 sporto klubų su 53 balsais, iš kurių 1 sporto klubas su 9 balsais neužskaityti, nes pavėluotai atsiuntė balsavimų duomenis.

Už Chicagos vietovę pasisakė 5 klubai su 14 balsų, o už Clevelandą balsavo 7 klubai su 30 balsų. Todėl nauja centro valdybos būstinė bus Clevelande.

Į centro valdybos prezidiumą (jį sudaro 3 asmenys) balsų dauguma išrinkti: Algirdas Bielskus, Algis Motiejūnas ir Aušra Barzdukaitė. Kandidatais liko Kazimieras Karalis ir Vytautas Jokūbaitis.

Revizijos komisiją, kurios būstinė bus Chicagoje, sudaro Vytautas Grybauskas, Algirdas Visockis ir Antanas Kareiva. Kandidatais liko Zigmas Žiupsnys ir Jonas Bagdonas.

Garbės teismas dėkoja visiem sporto klubam, aktyviai dalyvavusiem rinkimuose.

Vaclovas Kleiza,
ŠALFASS-os Garbės Teismo Pirmininkas

Draugiškumas

Žurnalistas Australijoje kalbasi su ūkininku.

— Ar jūsų kaimynai draugiški jums?

— O, be jokios abejonės!

— O kodėl verandoje stovi šautuvas?

— Jų draugiškumui sustiprinti.

REKORDINIAI FORDO PARDAVIMAI

Bendras Ford bendrovės parduotų automobilių ir sunkvežimių skaičius per pirmas 10 sausio mėnesio dienų siekė 60,188. Tai aukščiausias šio laiko rekordas.

M.S. (Matt) McLaughlin, Ford bendrovės viceprezidentas ir generalinis reikalų vedėjas, pranešė, kad per 8 pardavimo dienas, pirmame 1968 raporto periode, parduota 46,703 automobiliai ir 13,485 sunkvežimiai — daugiau negu bet kada. Prieš metus per 7 pardavimo dienas tame pačiame periode parduota 39,695 automobiliai ir 11,730 sunkvežimių.

Kasdieninis pardavimo skaičius buvo 5,838 automobiliai, palyginus su 5,671 tame pačiame periode 1967, ir sunkvežimiai — 1,686 kasdien palyginus su 1,676 prieš metus.

Mr. McLaughlin pranešė: "Mus padrąsina tas faktas, kad Fordo pardavėjai pradėjo naujus metus labai sėkmingai. Mes tikime, kad Fordo pardavimas vis kils per pirmą ketvirtį."

Iš viso sausio 1-10 dienomis parduota: 25,254 didieji Fordai; 7,716 Fairlanes; 3,044 Falcons; 8,552 Mustangs ir 2,137 Thunderbirds. (Praneš.)

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORKE šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1816 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė ____________________

Adresas ____________________

DARBININKAS naujiems skaitytojams pirmuosius metus tik $5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka $7.00

Siunčiu už prenumeratą $.........., aukų $.......... Viso $..........

__________ (Data) __________ (Parašas)

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

"Hans Berliner (USA) Fernschach-Weltmeister", skelbia ICCF organas Fernschach 12/67. Tai penktojo pasaulio turnyro šachmatų pirmenybės: jas laimėjo amerikietis Hans Berliner iš Rockvill, Md. Ankstesnių lygiaunių p-bes laimėjo: C. J. S. Purdy (Australija), V. Ragosin (Sov.), A. O'Kelly (Belgija) ir V. Zagarovskij (Sov.).

H. Berlineris, g. Berlyne 1929 m., į JAV atvyko su tėvais 1942 m. Žymesni jo atsiekimai šachmatuose: 1949 m. laimėjo Washingtono p-bes, 1956 — N.Y. State, 1957 — čempionų p-bes. Žaidė JAV rinktinėj 1952, Helsinkyje. Nevedęs, dirba IBM.

Berlineris savo pasekmę 12½-1½ (2) padidino iki 13-2 (1), užbaigęs partiją su praeitų p-bių nugalėtoju Zagarovskiu lygiomis. Pastarasis baigė p-bes su 10-6. Berlineris dar turi 1 nebaigtą prieš dr. Rochliną (Sov.), kurią tikisi laimėti, taigi užbaigs su 14-2, be pralaimėjimo (4 lygiomis).

Bostono tarpklubinėse, abi lietuvių komandos šiandieną rungiasi So. Bostono LP D-joj: Lietuvių I su Cambridge I ir Lietuvių B su Massachusetto universitetu.

VAIDŲ STATISTIKA

Los Angeles komersantas Normanas Smitas, švęsdamas 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, padovanojo žmonai dailų albumą, kuriame stropiai buvo surašytos priežastys visų vaidų, įvykusių jų šeimyninio gyvenimo metais. Todėl Smitą galima laikyti šeimyninės statistikos pradininku...

O priežastys buvo tokios:

1879 vaidai kilo dėl to, kad pietūs buvo pagaminti arba nelaiku arba blogai;

1457 kartus — dėl to, kad nebuvo pakankamai šiltas vanduo barzdai skusti;

734 kartus — dėl to, kad jis per daug lepino vaikus;

617 kartų — dėl to, kad ji per daug lepino vaikus;

547 kartus — dėl to, kad jis tyčiojosi iš kitų šeimos narių klaidų;

479 kartus — dėl to, kad buvo blogai apšildytas butas;

387 kartus — dėl to, kad dideliais kiekiais paruoštas maistas sugesdavo ir jį reikėdavo išmesti;

307 kartus — dėl to, kad jis vėlai grįždavo namo;

214 kartą — dėl to, kad nebuvo pakankamai šiltas vanduo vonioje;

85 kartus — dėl to, kad jis pamesdavo savo nosines;

68 kartus — dėl to, kad jis per daug rūkydavo;

51 kartą — dėl to, kad ji užmiršdavo jam prisiūti ištrūkusią sagą;

28 kartus — dėl to, kad ji be priežasties imdavo kivirčytis;

17 kartų — dėl to, kad jis nėjo su ja pasivaikščioti;

8 kartus — dėl to, kad jis erzino katę.

Iš viso jie pykosi 7700 kartų. Kadangi 40 metų turi 14,600 dienų, tai Smitai vaidydavosi kas antrą dieną.

Kai spragilais kuldavo

Spragilais būdavo kuliama naktimis, pradėjus po pirmųjų gaidžių.

Išdžiovinti javai, išleidus pėdus ant pado (laito), būdavo suguldomi dviem eilėmis, maždaug 30 pėdų eilėje, varpomis į vidurį.

Kuliant spragilais, būtinai reikėjo išlaikyti taktą, tai yra vienu momentu galėjo daužti tik vienas kulėjas, kad kitas jam neužkirstų per spragilą.

Iškūlus vieną pusę, pėdai būdavo apverčiami ir vėl kuliami, o po to iškratomi šakėmis ar rankomis. Iš vieno jaujos padžiovimo išeidavo keturi paklojimai.

Foto nuotrauka

"Ūkininkas, 38 metų, nori susipažinti su simpatiška, ne daugiau kaip 35 metų moterimi, kuri turi traktorių. Kartu su laišku prašau atsiųsti traktoriaus foto nuotrauką".

Mėgstamiausias žiemos sportas mieste — pačiūžos — Nuotr. V. Maželio

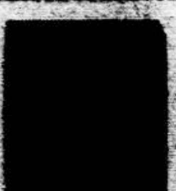

NAUJAUSI ir ITALŲ PRANCŪZŲ MODELIAI. Įvairūs kailinių ir kailių papuošalų pasirinkimas

Viskas gaminama mūsų dirbtuvėje. DIDELIS PASIRINKIMAS. URMO KAINOS. Parduodame didelėms kailinių krautuvėms. Prieš pirksiant — įsitikinkite. Patogios mokėjimo sąlygos. Pertaisome kailinius ir kitus atnaujindami į naujus modelius.

Alex Dimants Fur Co.
150 W. 28 St., New York, N.Y.
Patalpa No. 501.
Tel. CH 3-1979 — CH 3-8535
Atidaryta darbo dienomis 8 - 6; šeštadieniais 8 - 3. Liepos ir rugpiūčio mėn. šeštadieniais — uždaryta.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE. Tel.: 367-3680

STEAM BATHS, MASSAGES for Ladies: Tuesday and Thursday; for Men: Monday, Wednesday, Friday, Saturday and Sunday. Hours 11 AM to 11 P.M. Leonard Rockford Finish Steam Baths 1939 Madison Avenue N.Y.C. between 124 and 125 Streets Tel. LE 4-9686

JULIO GOOCHMAN CONTRACTOR Everything in the Contracting Field Carpentry work Brick work All Violations Removed Call 386-0636

ANDERSON SHIPPING SVC PACKING & CRATING SERVICE TO WEST INDIES CENTRAL and SO. AMERICA We Supply Crates and Barrels 1215 Prospect Ave Bronx, N.Y. KI 2-1795

G. A. LOPEZ Forwarding & Shipping Co. International Freight Forwarders Custom House Brokers Air Cargo Personalized Service 19 Rector St. - NYC - WH 3-7372 FMC 147 — Cable GALOPEZ, NY

SEWING MACHINES repossessed, Portable Consoles, Deskmodels pay balance due. Singer touch and sew $105.90 others from $19. Call Credit manager 924-7930

BAY AUTO WASH — 212 Bay St. S.I. Open 6 days a week Car Wash Mon thru Thurs. — $2.00 Fri & Sat $2.50. Simonizing small cars $25; Caddilacs & Lincolns $98 All work guaranteed — Call 442-9338

Local—Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no answ. 516 IV 9-2661

John H. Eggers Publications Making Coin Cards over 50 yrs. PILFER-PROOF REFUND CARDS EGGERS COIN CARDS Carry all coins safely for mail order selling. Collections-Refunds Fund-Raising successfully used by Businesses, publishers, churches, hospitals, etc. 290 E. 38 St. Bklyn, N.Y. 11203 — E. Balleisen — IN 2-1461

ALEX KOMAR FUNERAL HOME For Integrity, Dependability and Ethics 583 Van Houten Ave Clifton, N.J. Call (201) 777-0942

Beaded flowers. We carry a full line of supplies: wires, rosary pliers, cutters, floral tape clay, moss, silk floss, instruction books, etc., for making your own beaded flowers. Names of teachers supplied upon request. A. Gampel, 33 W. 37 St. NY, NY 10018

MULLETROE (FISH EGGS) Fresh Frozen Corned Salte Dry. We ship all over the country and Mediterranean area any quantity S.M.B. 914 NE 2-6545

EX. OPERATORS on Sportswear Steady work also button hole operator on Ressie machine — work near home. Kathy Dee Sportswear 1087 Broadway Brooklyn GL 2-4868

FEMALE OPERATORS - SINGER - Finishes Floor girls. Experience — Dresses Sweaters. LAVINE 1329 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y. — 497-6011

Medicinos daktaras S. A. CHERNOV 223 2nd Ave. (14 St. kampas) New York City — Ofisas 14 Tel. GR 7-7697 — GR 7-7818 Gydo aštrias ir kroniškas vyrų ir moterų ligas bei odos ligas. Priėmimo valandos kasdien nuo 10 iki 6:15 vak.; sekmadieniais nuo 11 iki 1 val. p.p.

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastazi, B. S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

Įsteigta 1917 m. KARLSON'S FLOWERS, INC. Gėlės. Vaisių pintinės. 84-11 Jamaica Avenue, Woodhaven N.Y. 11421 Tel. 849-4225

Cafe Geiger — Savininkas — Helmut Vollmer 206 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York, N. Y. Tel. RE 4-4428
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p. Užkandžiai iš nuosavos virtuvės Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

Vienintelis importuotojas Amerikai
Šios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDĖLYJE VISADA. Viršuje parodoma spinta išardoma — pristatoma bet kur JAV-se.
Adolf Schrager Furniture, Inc.
Yorkvilės didžiausia, gražiausia baldų krautuvė
DABAR: 336 East 86th Street (tarp 1 ir 2 Ave.) N. Y. C. Tel. TR 9-0400
Atdara kasdien iki 9 v. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak.

FAITH
Universal šermeninėje laidotuvės yra tikėjimo paliudijimas.

"Praying Hands" by Albrecht Dürer
universal FUNERAL CHAPEL, INC. 52nd Street at Lexington Avenue Ray Kerbelis, Dir. PL 3-5300

PAMINKLAI STATOMI VISOSE KAPINĖSE

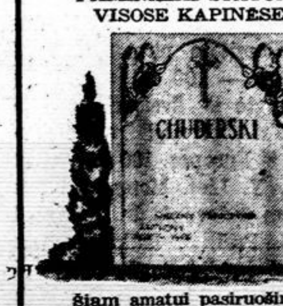

Šiam amatui pasiruošimas garantuoja tinkamą patarnavimą
HOLLANDER CYPRESS CORPORATION 800 JAMAICA AVENUE BROOKLYN, N. Y. AP 7-2332
PEERLESS MEMORIALS 65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y. DA 6-2123 W. Bielanski - C. Kardovich E. Novak

Tel. (212) 497-8865 **Alfa Jeweler** A. ŪSELIS Garantuotas laikrodžių taisymas Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterims.
Charm Beauty Shoppe REGINA ŪSELIENĖ — Tel. 497-8865 Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas. Plaukų dažymas 267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA 12-6 • (212) 244 - 1346 • Sandor Furs, Inc. GERIAUSI KAILIAI ŽAVĖTINAI PUOŠNŪS S. ROSS 305 SEVENTH AVE. (cor. 27th ST.), NEW YORK, N.Y. 10001

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!
9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9
New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewoode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801
Franklin Sq., L.I.: 681 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushinge: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vienuolynas .... GL 5-7068
Spaustuvė .... GL 2-6916
Administracija .... GL 2-2923
Redakcija .... GL 5-7281

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50-čio minėjime, kuris įvyks vasario 18 d. 4 val. W. Irving mokyklos salėje rinkliavos, kaip būdavo iki šiol, nebus. Taip pat nebus, kaip paprastai, parduodami ir įėjimo bilietai. Vietoj to, minėjimo dalyviai prieš įeidami į salę gaus programas, už kurias aukoja: suaugę — 5 dol., o studentai ir moksleiviai — 2.50 dol. Vaikai ir uniformuoti kariai įleidžiami veltui. Jei kas norės paaukoti daugiau, tai galės padaryti gaudamas programą, ir jo auka bus įrašyta į aukų lapą. Rengėjai tiki, kad ši tvarka, minėjimui vykstant viešos miesto mokyklos salėje, yra tinkamiausia ir kviečia visus New Yorko apylinkės lietuvius šiame sukaktuviniame, labai reikšmingame minėjime dalyvauti ir nepagailėti minimalios 5 dol. aukos, už kurią, be to, turės progos išgirsti mūsų iškiliausius menininkus atliekant specialiai paruoštą programą.

Jungtinis Finansų Komitetas jau pradeda gauti aukų. Stambesnes sumas aukojo šie asmenys bei organizacijos: dr. K. Valiūnas — Vliko pirmininkas — 250 dol. ir pirko laimėjimų knygelių už 50 dol., Liet. Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas — 100 dol., dr. J. Pečiulionytė iš Šveicarijos —50 dol. Tai pirmoji stambesnė auka iš Europos. 100 dol. aukojo N. Y. Liet. Moterų klubas, kuriam vadovauja dr. M. Kregždienė. Prel. J. Balkūnas, nežiūrint jo didelio darbo komitete, pirko laimėjimo knygelių už 50 dol. Iš įvairių vietovių komitetas gauna vis naujų užsakymų, prašymų. Komiteto adresas: United Lithuanian Finance Committee, 29 W. 57 Street, New York, N.Y., 10019.

Komp. Vytautas Kerbelis, naujasis Atsimainymo parapijos Maspethe vargoninkas, skambins savo kūrinius metinėje Balfo vakarienėj.

Komp. Vytautas Kerbelis

PLB III seimas vyksta šiais metais New Yorke rugpiūčio 30 — rugsėjo 2. Tikimasi, kad per 100 atstovų iš visų pasaulio kraštų dalyvaus šiame seime. Parengiamieji darbai vykdomi visu tempu. Iškilmingam reprezentaciniam koncertui gauta Filharmonijos salė Lincolno Centre, Manhattane. Be to, bus sportinės varžybos, motorkada, jaunimo pasirodymas, banketas, į kurį bus pakviesti amerikiečiai svečiai. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba seimui surengti New Yorke sudarė platų komitetą. Šiam komitetui vadovauja prezidiumas: pirm. Jonas Šlepetys, vykdomasis vicepirm. Aleksandras Vakselis, sekretorė — Irena Sandanavičiūtė, iždininkas — Ignas Gasiliūnas, protokolų sekretorius — Juozas Vilpišauskas.

Sekcijų pirmininkai: finansų — Antanas Reventas, koncerto — Vincė Leskaitienė — Januškaitė, parodų — dail. V. K. Jonynas, seimo technikinė — Genutė Nutautaitė, svečių priėmimo — Vytautas Radzivanas, jaunimo — Algirdas Sperauskas, sporto — Vacys Steponis, banketo — dr. Marija Kregždienė, šokių vakaro — Zigmas Dičpinigaitis. Informacijos sekcijos pirmininko dar nesurasta. Visos sekcijos veikia pagal nustatytą ir priimtą statutą. Komiteto garbės pirmininku pakviestas prel. J. Balkūnas.

Seimas vyksta Statler-Hilton viešbutyje Manhattane. Jaunimo pasirodymas — Singer Bowl buvusiam parodos parke. Iškilmingos pamaldos šv. Patriko katedroje. Išlaidų visiem seimo darbam numatyta 35,000 dol.

L. Baltrušaitienė vadovauja keliem būreliam Vasario 16 gimnazijai remti. Iš vieno būrelio pasitraukė trys nariai ir mirė dr. Justas Petkevičius. Jų vieton ieškomi nauji nariai, kurie kas mėnesį mokėtų po 1 dol.

Ridgewoode išnuomojamas butas iš 5 šviesių kampinių kambarių. Pageidaujama suaugę žmonės. Butas yra tik vienas blokas nuo požeminio traukinėlio stoties. Informacijai tel. 366-3512

Parduodamas 2 šeimų mūrinis namas Cypress Hills apylinkėj. Namas gražiame stovyje, su apšildimu. Žemės plotas per 100 pėdų. Teirautis po 5 val. vakarais AP 7-2165.

Išnuomojamas švarus 5 kambarių butas 168 Hemlock St. Brooklyn, N.Y., trečiam aukšte. Kaina 100 dol. Skambint Vincui Galaskui AP 7-8184.

Rengiantis PLB III seimui — spaudos konferencijos dalyvių dalis: R. Kezys, A. Vakselis, J. Šlepetys, prel. J. Balkūnas. Nuotr. R. Kisieliaus

Demonstravo Kūčias Woodhavene

(atkelta iš 6 psl.)

pasipuošusi tautiniais rūbais, įspūdingai paskaitė V. Leskaitienės paruoštą lietuviškų Kūčių ir Kalėdų papročių bei tradicijų apibūdinimą ir reikšmę.

Ant scenos jau buvo paruoštas Kūčių stalas, kurį parengė LMK Federacijos New Yorko klubas, vadovaujamas dr. M. Kregždienės. Ant stalo žvakės, šienas po staltiese ir dvylika tradicinių valgių. Pirmiausia svečiai buvo pakviesti susipažinti su bendru stalo vaizdu, o paskui ir paragauti valgių. Nors prieš valandą buvo gana puiki vakarienė, lietuviškų kūčių stalas visus domino ir visi ragavo bent keletą valgių. Nemaža moterų teiravosi mūsiškių šeimininkių kaip pagaminami ypatingesni valgiai. Žinoma, jos susilaukė nuoširdaus ir malonaus paaiškinimo.

Salės šone dr. M. Žukauskienė buvo parengusi nuosavų tautodailės ir meno išdirbinių parodėlę. Atrodo, kad daugiausia dėmesio susilaukė audiniai ir rankdarbiai.

Užbaigiant programą, Carl Weber, vienas iš vyriausių rengėjų, padėkojo lietuviam už dalyvavimą ir programą. Jis išreiškė pasitikėjimą, kad ateityje irgi bus surengtos panašios bendros šventės. Šią progą rengėjai žadėjo plačiau aprašyti Woodhaveno vietiniame laikraštyje "Leader Observer".

Ta pačia LB New Yorko apygardos valdyba dėkoja visiem, prisidėjusiem prie šios programos parengimo ir pravedimo: J. Matulaitienei už šokėjų parengimą, ją atstovavusiai vakare L. Šileikytei, V. Leskaitienei už lietuviškų Kūčių ir Kalėdų papročių bei tradicijų aprašymą, B. Barauskaitei už teksto ir paaiškinimų perdavimą, dr. M. Žukauskienei už tokią gausią ir turiningą parodą, LMK Federacijos New Yorko klubo narėm už Kūčių stalo paruošimą: vadovei dr. M. Kregždienei ir talkininkėm V. Ališauskienei, K. Budraitienei, M. Bulvičienei, P. Ivašauskienei, J. Laucevičienei, T. Penikienei, P. Siemaškienei, E. Sirusienei ir V. Sutkienei. Taip pat dėkojam ir rengėjam — šv. Luko evangelikų — liuteronų parapijai už lietuviam suteiktą progą pasirodyti.

LB New Yorko apygardos valdybos vardu —
Zigmas A. Dičpinigaitis,
vicepirmininkas

Paskutinė proga pamatyti Janiną Mathews "Curley Mc Dimpley" vaidinimo pagrindinėje rolėje: sausio 28, šį sekmadienį, 3 arba 7 val. vak. Bert Wheeler teatre, 250 W. 43rd. St., New York, N.Y. Nuo sausio 31 Janinos teatro agentas ją iš šio teatro atšaukia.

Ona Rimydienė iš Woodhaveno N. Y. paaukojo 100 dol. pranciškonų statomiem Jaunimo namam New Yorke. Už auką nuoširdžiai dėkoja t. pranciškonai, ir ta pačia proga kviečia geraširdžius lietuvius prisidėti aukomis prie židinio kūrimo, kad po ilgai užtrukusios teismų bylos kaip galima greičiau būtų galima pradėti statybas. Aukas siųsti: Franciscan Fathers, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

BOSTONO ŽINIOS

Klaipėdos krašto atvadavimo 45-rių metų sukakties minėjimą Bostone rengė Vanagaičio šaulių kuopa, vadovaujama Stašaičio. Sausio 14 d. 10 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje buvo mišios už žuvusius sukilimo dalyvius. Tą pačią dieną po pietų vyko minėjimas Lietuvių Piliečių D-jos salėje. Kleb. kun. A. Baltrušūnas sukalbėjo maldą, o rašytojas St. Santvaras, buvęs to atvadavimo dalyvis, pasidalino savo prisiminimais. Meninėje daly solistas Benediktas Povilavičius, akomponuojant muzikui J. Kačinskui, ir Šv. Petro parapijos choras padainavo po keletą dainų. Vėliau dar buvo pasivaišinta ir pasišnekučiuota.

Antanas Saulaitis, S. J., Bostono kolegijos studentas, išvyko į Pietų Ameriką, kur sausio 26 — vasario 6 dalyvaus jaunimo studijų savaitėje Brazilijoje.

Lietuvių šachmatininkai nugalėjo Northeastern universiteto komandą. Lietuvių klubas turi net dvi šachmatų komandas. Šiais metais geriau sekasi I I-jai komandai. Lietuviam šachmatininkam vadovauja Kazys Merkis.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-čiui paminėti komiteto pirmininkui P. Žičkui dėl sveikatos pasitraukus, nauju pirmininku išrinktas Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininkas ir Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius. Sausio 17 to komiteto atstovai buvo priimti Bostono burmistro K. White, kuris pasirašė proklamaciją. Vasario 16 bus iškelta Lietuvos vėliava miesto rotušėje. Jis buvo pakviestas dalyvauti tos šventės minėjime vasario 18 d. 2 val. popiet John Hancock salėje Bostone.

L. B. kultūros klubo susirinmas įvyks šį šeštadienį Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave. Bostone. Prelegentas muzikos profesorius V. Marijošius.

Lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė, kuri del sniego pūgos buvo atidėta, įvyko sausio 13. Mokytojos Lidijos Jašinskienės vadovaujami, mažesnieji mokiniai suvaidino "Kalėdų Žvaigždę", o mokytojos Janinos Ambraziejienės paruoštas mokinių choras padainavo Kalėdų giesmes. Buvo atsilankęs Kalėdų senelis ir apdovanojo vaikučius.

Tėvų saleziečių vedama aukštesnioji technikos mokykla praneša, kad įstojamieji ir stipendijai gauti egzaminai bus vasario 3 d. 9 val. ryto. Mokestis už egzaminus 3 dol. Kandidatai iš anksto neprivalo registruotis, o tik nustatytą dieną ateiti į egzaminus.

Aukos bažnyčiai. Konstancija Barolienė savo sūnaus Jono prisiminimui šv. Petro parapijos bažnyčioje paaukojo naują altorių, kuris bažnyčioje įrengtas pagal naujus liturgijos reik lavimus. Taip pat Bernotų šeima Katarinos Bernotienės prisiminimui parapijos bažnyčiai paaukojo drabužių mišiom ir naują taurę.

Savaitiniai parengimai, praėjus Kalėdų šventėms, vėl vyksta parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės. Blitz parengimai vyksta pirmadienių vakarais nuo 8 iki 10 v.v., o Whist parengimai vyksta šeštadieniais nuo 8 v.v. Visas pelnas eina parapijai.

Aukų rinkėjų—Ushers Club susirinkimas įvyko sausio 19 šv. Petro parapijos klebonijoje. Išrinkta nauja valdyba šiem metam. Pirmininku išrinktas Robert Gendreau.

Bostono lietuvių skautų Baltijos ir Žalgirio tuntų bendra sueiga įvyks vasario 11 d. 2 v. popiet Liet. Piliečių Draugijos namų 3-jo aukšto salėje.

Parapijos vyrai, kurie renka pažadus kardinolo Cushing fondui, vėl pradėjo lankyti parapiečius. Visi parapiečiai savo auka raginami prisidėti prie šio vajaus, nes parapijai dar reikia surinkti 39,000 dol. Parapijai nustatyta kvota yra 90,000 dol.

Bostono skautų Birutės ir Kęstučio draugovės valgo Kūčias
Nuotr. Č. Kiliulio

Apreiškimo parapijos klebonų pagerbimas įvyks vasario 4 d., 1 val. popiet Polonaise salėje, 144 Greenpoint Ave. (kampas Manhattan gatvės). Erdvi salė talpina daug svečių. Komitetas, kuris sudarytas iš atstovų parapijos ir tarpparapinių organizacijų — ateitininkų, Katal. Moterų Kultūros dr-jos, Lietuvių Bendruomenės, skautų, vyčių, ir Maironio mokyklos,— kviečia ne tik parapiečius, bet ir tų organizacijų narius dalyvauti pagerbime. Salė pasiekiama lengvai, laikas patogus. Bilietų pietum galima įsigyti pas komiteto iždininką V. Minsavičių, tel. HI 1-5302 ir pas komiteto narę A. Radzivanienę, tel. HI 1-9720.

NAUJA KNYGA

Amens In Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršeliais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

J. L. Giedraitis informuoja, kad gavo daug naujausių rašomųjų mašinėlių lietuviškais ženklais ir gali patiekti tuč tuojau. Taip pat parūpina spalvotos Zenith televizijos aparatus. Rašykite: 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Telefonas: (212) 757-0055.

Išnuomojamas kambarys vienos šeimos name Richmond Hill sekcijoje. Skambinti vakarais: MI 1-4120.

Apreiškimo parapijos garbės klebono

NORBERTO PAKALNIO

ir klebono

JUOZO ALEKSIŪNO

PAGERBIMO PIETŪS

Sekmadienį 1968 m. vasario mėn. 4 d., 1 val. popiet Polonaise Terrace, 144 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y. — Asmeniui $10.00.

Rengia Organizacijų Komitetas

A † A

Juozui Navickui

mirus, Moniką Navickienę, jos dukrą, mūsų kolegę Rasą ir sūnų Vytautą nuoširdžiai užjaučiame

New Yorko vyresnieji moksleiviai ateitininkai

A † A

JUOZUI NAVICKUI

mirus, netekusius brangaus tėvelio ir giliam liūdesy likusius mūsų idėjos draugus Rasą ir Vytautą ir jų mamytę p. M. Navickienę širdingiausiai užjaučiame.

Philadelphijos Moksleiviai Ateitininkai

JAUNIMO ŠOKIAI

1968 m. vasario 3 d.

8:30 val. vak.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBE
1332 HALSEY STREET
BROOKLYNE

Programą išpildys
"TOWNS MEN"
Šokiam gros keturių asmenų orkestras
Vaišingas bufetas

Laisvės Žiburio radijo klubo narių metiniame susirinkime dalyvių dalis. Nuotr. V. Maželio